VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 19 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, helmik. 12 p. 1966 — Saturday, Feb. 12, 1966

Oshawan lakko päättyi työväen suurvoittoon

Timesin toimitus- ja konttorityöläiset saivat yleisen palkankorotuksen ja muita parannuksia; voiton perustana työtätekevien yhtenäisyys

Oshawa. — Oshawa Timesin toimitus- ja konttorityöläisten kaksi viikkoa kestänyt kireä lakko päättyi torstaina "työläisten suureen voittoon", kuten ammattiyhdistysliikkeen edustajat ovat ovat selittäneet.

Ammattiyhdistysliikkeen yhtenainen ja yksimielinen esiintyminen johti siihen, että työnantajat eivät voineet mielin määrin käyttää estetuomiopäästöksiä työläisiä vastaan, mikä puolestaan vaikutti niin, että Oshawa Newspaper Guild-järjestöön kuuluvat työläiset saivat huomattavan palkankorotuksen, sekä parannuksia työturvallisuuteensa jne.

Vaikka työläiset olivat kaikkien sääntöjen ja lakien mukaan täysin laillisessa lakossa, Times-lehti sai kuitenkin tuekseen estetuomion, mikä määräsi, että työläiset eivät saa osallistua lakkovahdintaan 10 henkeä suurempana ryhmänä. Guildin jäsenet noudattivat tätä päätöstä, mutta heidän avukseen tuli koko kaupungin ammattiyhdistysliike, joka mobilisoi jatkuvasti kymmeniä ja satoja muita lakkovahteja niin, ettei rikkurivoiman värväämisyrityksistä tullut mitään.

Tässä tilanteessa työnantajat anoivat uutta estetuomiota, joka olisi kieltänyt lakkovahdinnan kokonaan mainitun lehden edustalta. Asia piti käsiteltämän Ontarion ylioikeudessa keskiviikkona, mutta tilanteen kehitys johti siihen, että se lykättiin perjantaihin. Siihen mennessä saatiin kuitenkin Ontarion työministeriön välityksen avulla lakko sovituksi.

Journalistien lakkoa tukeneen ammattiyhdistysliikkeen yhteistoimintakomitean puheenjohtaja, autotyöläisten union edustaja Douglas Sutton sanoi tämän sopimuksen'eon osoittavan, että "työnantajapiirit saadaan taivutetuksi" jos työtätekevät esiintyvät yhtenäisin voimin.

Lakkoon osallistui kaikkiaan 49 henkilöä, joista 34 toimitustyöläisiä ja loput levitys-, ilmoitus- ja konttorityöalalla työskenteleviä.

He saivat nyt 3-vuotisen työehtosopimuksen perusteella yleisen $15.00 palkankorotuksen viikolta. Ensimmäinen $5.00 palkankorotus tulee taannehtivasti viime heinäkuusta lähtien, toinen $5.00 palkankorotus astuu voimaan heinäk. 1 pnä 1966 ja kolmas $5.00 palkankorotus kolmantena sopimusvuonna.

Aikaisemmat palkkataksat olivat: $43.00 viikossa konttorityöläisille ja $50.00 viikossa kirjeenvaihtajille, joiden korkein palkkataksa 6-vuotisen palveluskauden jälken oli $100 viikossa.

Palkankorotusten lisäksi nämä lehtityöläiset voittivat muitakin parannuksia:

— Puolitoista aikaa työvapautusta tai käteispalkkaa työnantajan valinnan mukaisesti kaikesta ylityöstä.

Aikaisemman sopimuksen mukaan maksettiin puolitoista aikaa käteisenä palkkana tai tunti tunnilta vapaa-aikaa tehdystä ylityöstä.

— Toimitustyöläisten kohdalta rajoitetaan 50 päivään vuodessa sellainen työskentely mikä tapahtuu niin, että osa ajasta palvellaan esim. päivävuorolla ja toinen osa yövuorolla.

— Kolmen viikon maksullinen loma 10:stä (eikä 12:sta) vuosipalvelusta.

Sopimukseen sisältyy myös kohta, mikä turvaa työläisten oikeudet niissä tapauksissa kun yhtiö antaa töitään muiden liikkeiden tehtäväksi.

Palkkojen kohdalta oli työläisten vaatimus se, että niitä on korotettava kautta linjan kahdellakymme-

(Jatkuu sivulla 4)

Ontariolaisten verot nousevat taas huimasti

Myyntiveron korotus 5:een prosenttiin aiheuttaa keskinkertaiselle perheen päälle $34.00 lisämenot vuosittain; omakotien ostajille verorangaistus

Toronto. — Ontarion lainlaatijakunnan istunnolle keskiviikkona esitetty budjetti tarkoittaa sitä, että maakunnan asukkaiden verotaakka lisääntyy keskimäärin $28 henkeä kohti vuodessa, eli $112 kutakin keskinkertaista (4-henkistä) perhettä kohti vuodessa.

Tästä verokuorman lisäämisestä, mikä lankeaa valtaosalta työläisten, farmarien ja keskiluokkalaisten sekä työttömien ja sairaitten, vanhusten ja sylilasten maksettavaksi Ontarion hallitus kerää käyttöönsä $195,000,000 enemmän tuloja kuin nyt päättymässä olevan tilivuoden aikana.

Tämä ns välillisten verojen korottaminen nostaa maakunallista verotaakkaa 14-prosenttisesti, eli keskimäärin $225 dollariin henkilöä kohti.

Seuraavassa on lyhyesti kerrottuna se, miten "lisäverot kansan verta juovat", Ontariossa keskiviikkona esitetyn talousbudjetin mukaan:

— 39 sentin hintainen savukerasia tulee maksamaan 40 senttiä.

— $4.60 senttiä maksavan viinapullon hinnaksi tulee $4.97.

— 43.9 senttiä gallona (Etelä-Ontariossa) maksavan bensiinin hinnaksi tulee 44.9 senttiä (täällä Pohjois-Ontariossa on kokonaishintaan lisättävä runsas viisi senttiä.)

— Myyntivero kohoaa kolmesta prosentista viiteen prosenttiin, tarkoittaen se sitä, että maakunnan joka ainoa mies, nainen, lapsi ja vanhus joutuu maksamaan keskimäärin $22.25 vuodessa enemmän myyntiveroa kuin nyt. $1.50 hintaisen aterian hinnaksi tulee tämän myyntiveron kohoamisen johdosta $1.58, mikä on nykyisen verotaakan vallitessa $1.55.

Keskinkertaisen ($18,000 hintaisen) omakodin ostosta joudutaan tämän budjetin mukaan maksamaan kaksi kertaa suurempi vero ($72.00) kuin aikaisemmin.

On laskettu, että joku aivan välttämättömiin ostoksiin itsensä rajoittava perheen pää voi päästä niinkin vähällä kuin $44.00 verolisäyksellä vuodessa, mutta jos hän ostaa auton tai omakodin, silloin hänen verokorotuksensa lähentelee jo sataa dollaria vuodessa.

Myyntiveron ollessa nykyisellään, eli 3-prosenttisen — Canadian Tax Foundation on arvioinut, että naimisissa oleva mies jolla on kaksi alaikäistä lasta, ja $5,200 vuositulot, on joutunut maksamaan vuosittain $51.00 myyntiveroa. Nyt kun myyntivero kohotetaan 5:een prosenttiin tämä veromeno lisääntyy 34 dollarilla, eli niin paljon, että myyntiveroista koituu samalle perheen päälle $85.00 vuosimenot.

Voidaan ajatella, että nämä verokorotukset aiheuttavat $100 viikossa ansaitsevalle henkilölle $44 lisämenot vuodessa. Mutta jos hän joutuu vuoden kuluessa ostamaan uuden leposohvan ja olohuoneen maton, se aiheuttaa $12 lisäyksen hänen myyntiveroihin osalle. $3,000 maksavan auton ostan yhteydessä myyntiveroa kohoaa nykyisestä summasta 60 dollarilla, eli 150 dollariin.

Omakodin ostajaa rangaistaan myös tuntuvalla verokorotuksella. Keskiviikkona esitetyn budjetin mukaan maan omistuspaperien vaihtovero kaksinkertaistuu yhdestä viidesosasta prosenttia kahteen viidesosaan prosentista, mikä rahassa laskien tarkoittaa sitä, että $20,000 maksavan omakodin maanvaihtovero kohoaa 40 dollarista 80 dollariin.

Mistä Ontarion hallituksen tulot ja mihin ne menevät

ONTARION HALLITUKSEN TULOT JA TULOLAHTEET

	$ milj.	pros.
Myyntivero	383.0	22.1
Tulovero	362.5	21.0
Yhtiövero	258.0	14.9
Gasoliinivero	257.0	14.9
Väkijuomista	133.0	7.7
Autolisenssista	93.5	5.4
Perintöverosta	72.2	4.2
Muista tuloista	168.8	9.8
Yhteensä	1,728.0	100.0

ERI MINISTEREIDEN MENOARVIOT

— Budjetti kokonaisuudessaan $1,812 miljardia, $318.8 suurempi kuin aikaisempi.

— Ennustettu budjettitappio $84.9 miljoonaa.

— Opetuskustannuksiin $124 miljoonaa lisää nousten tämä tili $816.9 miljoonaan.

— Terveyshuoltokustannuksia varten 75.8 miljoonaa lisää $244 miljoonaan.

— Ontarion sairausvakuutuksen ennustetaan aiheuttavan $58.9 miljoonan menot.

— Kunnille luvataan antaa $127.1 miljoonaa enemmän.

— Kunnille ja koululautakunnille yhteisesti $772.1 miljoonaa.

— Maantieministeriölle $373.3 miljoonaa.

— Pääomavelka nousee ehkä $98.8 miljoonalla $1,464 miljardiin.

Yhdysvallat valmis kohtaamaan Etelä-Vietnamin vapautusrintaman

Washington. — Reuter Yhdysvaltain ulkoministeriö ilmoitti maanantai-iltana, että Yhdysvallat on valmis kohtaamaan Etelä-Vietnamin kansallisen vapausrintaman riippumattomana ryhmänä rauhanneuvotteluissa.

Ulkoministeriön edustaja, tähdensi kuitenkin, että, vapausrintamalla olisi ainoastaan riippumattoman ryhmän, ei hallituksen asema, neuvotteluissa.

Pohjois-Vietnam on aiemmin vaatinut rauhanneuvottelujen ehtona, että vapausrintama saisi yksin edustaa Etelä-Vietnamin kansaa.

Ontario käyttänee eläkekassaa koululautakuntien hyödyksi

Toronto. — Tällä viikolla saatiin tietää, että canadalaisten Canada-eläkekassaan maksamia rahoja voidaan mahdollisesti käyttää lainojen antamiseksi koululautakunnille ja yliopistoille kunnes hallituksen on pakko ryhtyä maksamaan eläkkeitä suunnitelmansa mukaisesti.

Queens Parkissa (Ontarion lainlaatijakunnassa) tällä viikolla esitetyssä budjetissa esitettiin tämä mahdollisuus keinona sen tavoitteen saavuttamiseksi, että koululautakunnat ja yliopistot saisivat rahaa pienemmin velkalyhennyksin opetuslaitoksien toiminnan rahoittamiseksi.

Ontarion rahastonhoitaja James Allan sanoi, että Ontarion osuus liittovaltion eläkerahastossa — $215 miljoonaa tänä vuonna — voitaisiin käyttää kokonaisuudessaan "nuoremman kansamme kehittämiseksi."

Maakunta voi lainata tätä rahaa 5.4 prosentin korolla ja sitten antaa siitä uudelleen lainoja koululautakunnille ja yliopistoille samalla korolla.

Yliopistot voisivat lainata aina $150 miljoonaan asti maakunnan saamasta osuudesta ja tehdä velkalyhennyksiä 30 vuoden ajalla. Itse maakunnan olisi maksettava velkansa 20 vuoden kuluessa.

Ontario voi lainata tästä eläkerahasta seuraavan 10 vuoden kuluessa keskimäärin $267 miljoonaa vuodessa, mutta vuodesta1975 lainattavissa olevat varat vähentyvät kunnes vuoteen 1986 mennessä odotetaan, että niitä ei ole enää saatavissa tähän tarkoitukseen.

Siihen mennessä Ottawa tarvitsee kaikki nämä rahat maksaakseen nykyisen suunnitelman mukaan eläkettä kaikille niille ihmisille, jotka ovat maksaneet tähän eläkekassaan.

Mr Allan sanoi, ettei ole mitään takeita siitä, että lainakorko jäisi pysyväiseksi. Hän lisäsi, että tällä hetkellä jotkut koululautakunnat maksavat niinkin paljon kuin 6¾ prosenttia ottamistaan lainoista. Hän oli sitä mieltä, että eläkekassasta lanaaminen olisi edullista sellaisille koululautakunnille.

Kaiken tämän lisäksi maakunnan rahastonhoitaja oli sitä mieltä, että jos koululautakunnille voitaisiin järjestää lainoja edullisemmin korkoehdoin, niin siitä voisi johtua se, että voitaisiin saada lainoja kaikkiin muihinkin kunnallisiin tarkoituksiin edullisemmin ehdoin.

Jotkut tarkkailijat ilmaisevat toivorikkautensa siitä, että Canadan eläkesuunnitelma voisi täten aikaansaada hyvää samassa määrin nuoremmille ontariolaisille kuin se on tarkoitettu saamaan vanhemmillekin.

de Gaullen viesti

Pariisi. — Ranskan presidentti Charles de Gaulle on lähettänyt presidentti Johnsonille Vietnamin sotaa koskevan sähkeen, ilmoitettiin virallisista lähteistä Pariisissa. Sähke on vastaus Johnsonin viime viikolla lähettämään sanomaan. Kummankaan sähkeen sisältöä ei ole annettu julkisuuteen, mutta de Gaullen tiedetään aiemmin arvostelleen pommituslentojen uudelleen aloittamista Pohjois-Vietnamiin.

KUUN "OMISTUS" EI OLE TAVOITTEENA — NL

NL on valmis yhteistyöhön USAn kanssa avaruustutkimuksen alalla; Kuussa vierailun vaikeimpana pulmana paluumatkan järjestäminen

Moskova. — Ikäänkuin vastaten niille amerikkalaispiireille, jotka ovat viimeaikoina spekuloineet Kuun tulevista "omistussuhteista" eräs johtava tiedemies sanoi täällä torstaina, että Neuvostoliitto luopui etukäteen kaikista omistusalkeista. Samalla hän antoi ymmärtää, että Neuvostoliitto olisi halukas yhteistyöhön Yhdysvaltain kanssa avaruustutkimusalalla.

NL:n Tiedeakatemian presidentti Matislav Keldysh esitti nämä ajatukset sanomalehtien haastattelutilaisuudessa, mikä oli kutsuttu käsittelemään Luna 9 pehmeän Kuu-laskun asioita.

Seisoen Luna 9 lähettämien, paljon suurennettujen valokuvien alla, Keldysh sanoi, että Neuvostoliitolla ei ole minkäänlaisia "omistusvaatimuksia" Kuun "Myrskyjen meren" alueesta, missä Luna 9 teki pehmeän laskunsa.

Sitten, vastaten kysymykseen NL:n ja USA:n yhteistyöstä avaruudessa, hän sanoi: 'Minun mielestäni sillä alalla pitäisi olla kilpailun asemesta yhteistoimintaa."

Keldysh sanoi, että Kuun pinta on kovaa, vulkaanista (tulivuoriperäistä) ainetta, joka muodostuu murtuneesta eli halkeilleesta kivestä, jonka pinnalla voi ihminen liikkua.

Keldysh sanoi että Luno 9 se osa, mikä laskeutui pehmeästi Kuun pinnalle, painoi 220 paunaa (100 kg). Tämä pieni paino johtuu siitä että raskaampi osa raketista irtaantui ennen laskua ja iski Kuuhun pitkän matkan päässä siitä, mihin tämä tutkimuskojeilla lastattu osa laski.

Hän selitti samalla, että laite oli erikoisesti desinfioitu (puhdistettu' niin ettei se voinut saastuttaa Kuuta millään maallisilla basilleilla.

Lisäksi hän tiedoitti, ettei Neuvostoliitolla ole aikomusta laskea liikkuvaa laitosta Kuun pinnalle tänä vuonna, että Neuvostoliitto ei ole milloinkaan määritellyt aikaa, jolloin ensimmäinen miehen pitäisi astua Kuun pinnalle.

Keldysh sanoi, että tiedemiesten edessä on vieläkin kaikkein vaikeampana pulmana se, että miten järjestetään ihmisen Kuu-lennon paluumatka.

Jenkkien "erehdys", 46 siviiliä kuoli

Saigon. — Neljäkymmentäkuusi ihmistä sai surmansa ja 15 loukkaantui lentokoneiden hyökätessä "erehdyksessä" viime viikon keskiviikkona kahta siviilimatkustajia kuljettanutta alusta vastaan Kien Hoan maakunnassa Etelä-Vietnamissa, ilmoitettiin Saigonista tiistaina.

TECK-HUGHESIN KULTAKAIVOKSEN LOPPU ON LÄHELLÄ

Kirkland Lake, Ont. — Tähän mennessä on saatu tietää, että vanhan Kirkland Lakella sijaitsevan kultakaivoksen Teck-Hughesin loppu on jokseenkin lähellä.

Jo 1950-luvulla ennustettiin kaivoksen sulkemista minä hetkenä tahansa, mutta ainakin tähän asti oli löytynyt kylliksi malmia toiminnan jatkamiseksi.

Nyt kuitenkin näyttää siltä, että loppu on näkyvissä.

Teck-yhtiön presidentti N.B. Keevil ilmoitti osakkeenomistajien vuosikokouksessa tällä viikolla, että kaivosyhtiö oli valmistautumassa nostamaan maanpinnalle viimeiset malmit ja varustautumaan kaivoksen sulkemiseen.

Tri Keevil sanoi, että yli $100 miljoonan arvoisesti sitten toiminnassa v. 1917 alkamisen kultaa tuottaneen kaivoksen sulkeminen on nyt väistämätön tosiasia.

Myöhemmin hän ilmoitti, että kaivoksen lopullinen sulkeminen tapahtunee noin vuoden lopussa.

Kaivoksessa on ollut viimeaikoina työssä noin 150 miestä. Keevil selosti, että useimmat näistä työläisistä on lähellä eläkkeelle siirtymisikää ja toisia voitaisiin siirtää muihin yhtiön operatioihin.

Yhtiö on suorittanut kokeiluporaustöitä Tegranin alueella Kirkland Lakella saaden "innoittavia tuloksia." Yhtiö on samalla suorittamassa muita tutkimustöitä muilla alueilla.

Kirkland Laken kukoistuspäivät olivat vuosikymmenluvulla 1930, jolloin sellaiset kuuluisat kultakaivokset kuin Wright-Hargreaves ja Lake Shore olivat tuotantonsa korkeimmalla asteella. Nyt jää jäljelle vain yksi täydessä tuotannossa oleva kaivos — Macassa.

LEIPÄVARRAS KOHOAA HYVIN NOPEASTI

Elinkustannusindeksi kohosi 3.1-prosenttisesti vuodessa, sama suunta jatkui tammikuussa

Ottawa. — Canadan kulutustavarain indeksi kohosi tammikuun lopussa 141.2 pisteeseen ollen se 3.1 prosenttia korkeammalla kuin vuosi sitten tammikuussa. Canadan taloustiedemiehet ovat selittäneet, että elinkustannusten vuotuinen nousu ei saisi olla 2 prosenttia korkeampi Canadassa. Canadan elinkustannusindeksiluvun perustana on se, että vuoden 1949 hintataso merkataan numerolla 100.

Kulutustavarain indeksi kohosi tammikuun aikana kahdella viidesosapisteellä, eli edellämainittuun 141.2 pisteeseen, mikä on maamme elinkustannusindeksin ennätystaso. Aikaisempi ennätys, 140.8 merkattiin kirjoihin joulukuussa.

Tammikuussa tapahtuneen elinkustannusindeksin kohoamisen aiheutti ruokatavarain hintojen nousu, sekä asunto- ja tupakkamenojen kohoaminen.

Vaatteiden hintaindeksi laski joulukuun tilastoihin verraten 122.7 pisteeseen 123.8 pisteestä, mutta ruokatavarain hintojen ja asuntomenojen kohoaminen oli siksi suuri, että elinkustannusindeksi nousi edellämainitussa määrässä.

Ylläolevat tiedot ovat Canadan tilastotoimiston, Dominion Bureau of Statisticsin antamia.

Tilastotoimiston tiedonannon mukaan ruokatavarain hintaindeksi kohosi tammikuussa kokonaisella pisteellä, eli 140.6 pisteeseen. Vastaava luku oli joulukuussa 139.6 pistettä.

Asuntomenot, mihin sisältyy asunnon hintamenot ja sen ylläpitokustannukset nousi puolella pisteellä eli 142.9 pisteeseen 142.4 pisteestä.

Vuokrat kohosivat, samoin omakotien ylläpitokustannukset, lukeutuen siihen kiinnityslainamenot. Huonekalut ja sähkö sekä kotitalousvälineet tulivat kalliimmiksi.

VIIME TIEDOT

Atlanta. — Yhdysvaltalaisessa vetoomusoikeudessa vahvistettiin torstaina Georgian osavaltion edustajakamarin päätös, millä kieltäydyttiin myöntämästä edustajakamariin valitulle neekerille Julian Bondille hänen edustajapaikkaansa. Georgian edustajakamari oli tehnyt päätöksensä sillä perusteella, että edustajaksi valittu Bond oli aikaisemmin arvostellut Yhdysvaltain käyttäytymistä Vietnamissa.

Toronto. — Ontariolaiset joutuvat huhtikuun 1 päivän jälkeen maksamaan keskimäärin 7 prosenttia enemmän väkijuomistaan ja viineistään. Itsestään hinnankorotus tulee olemaan 5 prosenttia ja tämän lisäksi 2 prosentin lisäys nykyiseen 3 prosentin myyntiveroon. Oluen ostajat säästyvät vielä toistaiseksi varsinaiselta hinnankorotukselta, mutta joutuvat maksamaan mainitun 2 prosenttia lisää myyntiveroa.

Ottawa. — Ontariolaiset yliopistot saavat lukuvuonna 1966—67 noin $33,370,000 apurahoja liittohallitukselta, ilmoitti liittohallituksen pääministeri kirjeessään Ontarion pääministerille, missä hän sanoi, että liittohallitus oli päättänyt antaa näitä apurahoja $3 maakunnan asukasta kohden aikaisemman $2 asemesta.

HYÖKKÄÄJILTÄ MILJARDI PANOSTA VUODESSA ETELÄ-VIETNAMISSA

Washington. — Yhdysvaltalaiset viranomaiset ilmoittivat torstaina, että yhdysvaltalaiset asevoimat käyttävät konekivääri- ja muiden pienten aseiden panoksia fantastisessa mitassa Vietnamissa — noin miljardi vuoden kuluessa.

Sanomalehtimiehille ilmoitettiin tämän lisäksi, että Yhdysvallat on valmis lisäämään asevoimiaan ja sen seurauksena käyttämään vieläkin enemmän panoksia, jos tämän maan hallitus katsoo sen tarpeelliseksi.

Asia tuli esille kun herätettiin täällä kysymys siitä kuinka paljon tulee maksamaan vietkongilaisten sissien tappaminen verrattuna muissa sodissa suoritettujen tappamisien kustannuksiin. Yhdysvaltalaiset sotilasvirkailijat sanovat, että millään muulla armeijalla historiassa ei ole ollut sitä tulitusvoimaa kuin on olemassa tällä hetkellä yhdysvaltalaisella aseväellä.

Samat virkailijat korostivat sitä, että Yhdysvalloilla on riittämiin raraa— merkiten mahdollisuutta hankkia panoksia — jota se voi käyttää sen sijaan, että se käyttäisi lisää sotilaita.

He selostivat jossain määrin sitä kuinka suuressa määrässä oli käytetty ja käytetään tulitusvoimaa Vietkongia ja Pohjois-Vietnamia vastaan. Näiden selostuksien joukossa olivat:

Tämän kuukauden kuluessa käytetään Vietnamissa .30-kaliberisia kivääri- ja konekiväärinpanoksia siinä määrin, että vuoden mittaan samassa määrässä niitä käytettäisiin miljardi maajoukkojen toimesta, joiden lisäksi huomattava määrä .223-kaliberisia panoksia, jotka ovat tällä hetkellä kokeiltavana.

Yhdysvaltalaiset lentokoneet käyttävät konekiväärinpanoksia 88,800,000 vuoden kuluessa, ilmasta käsin laukaistuja 40 mm kranaatteja 6,800,000, maasta laukaistuja kranaatteja 9,400,000,mörssäri- ja tykinammuksia 10,000,000, lentokoneista pudotettavia pommeja 1,800,000, 2.75 tuuman raketteja 4,800,000. Sotilasvirkailijat vakuuttavat, että yhdysvaltalaiset joukot eivät mitenkään kärsi ammuksien puutteesta Vietnamissa. Samalla he väittivät, että mahdollisuudet tarvikkeiden kuljettamiseksi yhdysvaltalaisille sotajoukoille ovat lisääntymässä.

Sanomalehtimiehille ilmoitettiin, että jokaista Vietnamissa olevaa asevoimien jäsentä kohden kuljetetaan maahan viisi paunaa kantiinitarpeita.

Virkailijat arvioivat, että on olemassa mahdollisuus käyttää 1,600 helikopteria sotilaiden kuljettamiseksi Vietnamissa.

VANCOUVER JÄI "TIEPUOLEEN"

New York. — Tämän mantereen ammattijääkiekkoilun korkein elin, National Hockey League, eli lyhyesti NHL, on päättänyt kaksinkertaistuttaa liiketoimintansa niin, että sen kuuden joukkueen pelisarjasta tulee yhteenlaskien 12 joukkueen ottelusarja tilivuodesta 1967—68 alkaen.

Uuden 6-joukkueisen peliryhmän liikennöimisoikeudet annettiin NHLn toimesta kuudelle yhdysvaltalais kaupungille, jättäen liikennöimisoikeutta anoneen yhden ainoan canadalaiskaupungin, Vancouverin hauk komaan kalan lailla ilmaa "kuivalla maalla". Liikennöimisoikeus myönnettiin seuraaville kaupungeille: Los Angeles San Francisco, Philadelphia, Pittsburgh, St. Louis ja Minneapolis-St. Paul.

St. Louis sai nämä liikennöimisoikeudet sittenkin, vaikka kukaan ei ollut sieltä näitä oikeuksia edes anonut — mutta Buffalon ja Vancouverin anomukset hyljättiin.

Vancouverin anomuksen hylkäämisen perustana ei ollut pelipaikkojen tai toimitsijain puute. Niitä siellä on riittävästi. Kielteiseen päätökseen vaikutti ratkaisevasti se kun amerikkalaiskaupunkien televisioista on saatavissa suuremmat tulot kuin Vancouverista. NHL:n omistaja-mogulit selittivät avoimesti, että ammattilaisten jääkiekkoilussa ei ole kysymys lainkaan urheilusta, vaan TV-yleisön viihdytysohjelmasta. Heidän käsityskantansa mukaan ammattilaisten jääkiekkoilu tulee lähivuosien aikana saamaan entistä suuremman ja tärkeämmän osan TVn viihdytysohjelmassa ja se ratkaisi asian vancouverilaisten liikemiesten vahingoksi, vaikka heidän keulakuvanaan tässä yrityksessä oli itse Foster Hewitt, jota pidetään Canadan jääkiekkoilun symboolina.

Vancouverin puolesta on sittemmin esitetty protesteja mm. Canadan alahuoneen istunnossa, mutta tuloksetta.

VAPAUS
(LIBERTY)

INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75	USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25	
3 kk. 2.75	Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75	

Kummallinen kokousselostus

Yhdysvaltain presidentti Johnson järjesti yllättäen korkeimpine neuvonantajineen Honolulussa viikon alussa pidetyn kokouksen, mihin kutsuttiin myös Saigonin hallituksen pääministeri, kenraalimajuri Ngujen Cao Ky ja valtionpäämies Ngujen Van Thiu sekä Saigonissa oleva Yhdysvaltain suurlähettiläs Henry Cabot Lodge ja Vietnamissa olevien yhdysvaltalaisjoukkojen komentaja, kenraali William Westmoreland. Presidentti Johnsonin matkaseurueeseen kuuluivat ulkoministeri Dean Rusk, puolustusministeri Robert McNamara ja muita.

Länsimaisten eli porvarillisten poliittisten tarkkailijain keskuudessa on melko yleinen käsitys, että yksi syy Honolulun kokouksen järjestämiseksi oli se, että presidentti Johnson pyrki vanhana politiikantekijänä kiertämään USAn senaatissa noussutta Vietnam-sodan vastarintaa ja kiinnittämään suuren yleisön huomion johonkin muuhun kuin siihen, että senaatin monet vaikutusvaltaiset jäsenet vastustavat entistä päättävämmin Vietnamin sodan edelleen laajentamista.

Valkoisesta talosta julkaistuissa uutistiedoissa korostettiin kuitenkin tämän kokouksen järjestämisen yhteydessä sitä, että presidentti Johnson pyrkii jatkamaan toimintaansa rauhan saavuttamiseksi, vaikka hänen johdossaan olevat asevoimat ovat tehostaneet hyökkäyksiä Vietnamin kansaa vastaan, ja että Honolulun kokouksen yhtenä tavoitteena oli se, että saataisiin Saigonin hallitus ryhtymään uudistusten ja reformien toteuttamiseen Etelä-Vietnamin maaseudulla.

Kokouksen avaus heijasti sitä tosiasiaa, ettei Yhdysvaltain hallituksella ole vieläkään mitään todellisia rauhanpyrkimyksiä. Tosiasiassa huomattiin, että presidentti Johnson leimasi kaikki sota-ohjelmaansa vastustavat ja rauhaa vaativat amerikkalaiset joko tomppeleiksi tai "vihollisen" avustajiksi. Siitä "koirannuuskasta" sai osansa myös Canadan hallitus, mikä esitti kansakuntamme suuren enemmistön mielipiteen tulkiten valittelunsa eli pahoittelunsa siitä kun Yhdysvaltain toimesta aloitettiin uudelleen Pohjois-Vietnamin pommitus.

KOMMUNIKEA JA SEN "SELITYKSET"

Honolulun kokous on nyt pidetty. Sen päätyttyä julkaistiin tiistaina presidentti Johnsonin ja valtionpäämies Ngujen Van Thiun yhteinen kommunikea missä vihataan jatkaa taistelua "kommunistien tappiolle saattamiseksi Vietnamissa (AP:n uutistieto) ja paremman elämän saavuttamiseksi Vietnamin kansalle".

Kokouksessa hyväksyttiin 10 kohtaa käsittävä ohjelma missä sanotaan ensinnäkin, että "sotilaallisista tilanteesta sekä sotilassuunnitelmista ja -ohjelmista käytiin perusteellinen keskustelu", ja sitten jatketaan: "Kahden maan hallitusten johtajat saavuttivat täydellisen yhteisymmärryksen (full agreement) sotilaallisen tehokkuuden kasvuohjelmasta ja yhä läheisemmästä yhteistoiminnasta Vietnamin ja Yhdysvaltain asevoimien kesken".

Palaamme tähän sotilaalliseen artiklaan myöhemmin. Mutta sitä ennen voidaan todeta, että kahden maan johtajien sanotaan sopineen myös siitä, että ryhdytään toteuttamaan rinnan sodan jatkamisen kanssa sosiaalista reformiohjelmaa Etelä-Vietnamissa.

Tässä yhteydessä on selitetty — ja se tiedetään ilman muutakin — että yhdysvaltalaisten suurimpana poliittisena päänvaivana on se kun Etelä-Vietnamin väestön suuri enemmistö vastustaa ulkomaisia hyökkääjiä ja niiden saigonilaisia avustajia ja avustaa kaikin mahdollisin keinoin Kansallisen vapausrintaman asevoimia, jotka tunnetaan täällä Vietkong-sissien nimellä.

Tämän tilanteen johdosta on Yhdysvalloissa noussut esiin voimakkaana tekijänä ne "viisaammat" piirit, jotka ovat selittäneet, että Yhdysvallat ei voi milloinkaan ratkaista Vietnamin kysymystä asemahdin avulla, ellei saada Etelä-Vietnamin talonpoikaiston taloudellisia ja sosiaalista asemaa paranemaan siinä määrin, että kyläläiset kääntävät selkänsä maansa vapaustaistelijoille ja rientävät juoksujalkaa vieraitten "rauhoittajien" ja heidän avustajiensa kaulaan.

Honolulun kokouksessa nyt annettu kommunikea viittaa siihen, että presidentti Johnson on hyväksynyt tämän talonpoikaiston "rauhoittamisajatuksen" sotaohjelmaansa. Toisin sanoen, Yhdysvaltain Vietnam-politiikan taisteluviiriin maalataan aasinajureille tuttu "ruoska ja porkkana"-tunnus, minkä mukaan vietnamilaisia yritetään sotilaallisin keinoin, maajoukkojen hyökkäysten ja ilmapommitusten avulla saada terrorisoiduksi antautumismielialaan ja toisaalta osoitetaan, että antautumisen seurauksena on tulossa "porkkana", eli maareformi ja muita sosiaalisia parannuksia.

KUMPI ENSIN, MUNA VAI KANA?

Tämä nostaa esiin kysymyksen siitä, kumpi saa tässä ohjelmassa etutilan, sotilaallinen ruoskan käyttö, vai porkkanalla palkitseminen. Asian tämä puoli näyttää ainakin vielä yhtä mutkalliselta kuin on väitös siitä, kumpi oli ensin, muna vaiko kana.

Yhdysvaltain hallituspiirien innoittamissa uutistiedoissa korostetaan erikoisesti tämän "rauhoittamisohjelman" tärkeyttä, ei siitä, että Etelä-Vietnamissa ryhdytään nyt toimielessä toteuttamaan maareformia ja muita sosiaalisia parannuksia, kuten koulu-uudistusta jne.

Samoissa uutistiedoissa on myös selitetty, että Saigonin hallituksen edustajat ovat hyväksyneet tämän "rauhoittamisohjelman", eikä suinkaan suotta, sillä ohjelma tuo luvassa lisää amerikkalaisia dollareita.

Mutta Saigonin edustajain jälkipuheiden nuotti on sittenkin suuressa ristiriidassa ns. rauhoitusohjelman nähden. AP:n keskiviikkoisen uutistiedon mukaan Saigonin pääministeri Ky ja valtionpäämies Thiu korostivat kumpikin kokouksen päätyttyä sanomalehtimiehille antamiensa lausuntojen yhteydessä, että kaikkein tärkeintä on sittenkin sotatoimien laajentaminen ja tehostaminen. Heidän kummankin sanotaan esittäneen tärkeimpänä tehtävänä sen, että Yhdysvallat ryhtyy pommittamaan Haipongin kaupunkia ja muita suuria siviilikeskuksia Pohjois-Vietnamissa, ja että he kummatkin haluavat saada entistä enemmän yhdysvaltalaissotilaita Vietnamiin.

"Etelä-vietnamilaisten johtajain antamista lausunnoista päättäen tuntuu siltä, sanotaan edellämainitussa AP:n uutistiedossa," että heidän kiihkeänä (anxious) tavoitteena on viedä eteenpäin sotilaallista ratkaisua, ja että he ovat hyvin varovaisia sopimuksista, mihin neuvottelut saattavat johtaa. Tosiasiassa niin Thiu kuin Ky:kin sanoivat vastustavansa kaikenlaisia neuvotteluja Vietkongin kanssa ja osallistumista mihinkään kokoomushallitukseen Kansallisen vapausrintaman edustajain kanssa!

Herää kysymys, miksi näin? Miksi Saigonin herrat niskoittelevat? Siksikö, että heillä on muka jokin "itsenäinen" asenne? Selvää on kuitenkin ettei Ky ja kumppanit puhu mitään sellaista, mikä ei saa etukäteen Washingtonin siunausta. Ja jos näin on, silloin tämä "ristiriita" on ymmärrettävä siten, että suu puhuu sydämen kyllyydestä"; että kenraali Kyn ja kumppanien sotaisuus ilmaisee USAn imperialismin todelliset tarkoitukset jotka vastoin puheet "rauhoittamisohjelmasta" on tarkoitettu ennenkaikkea maailman yleisen mielipiteen ja siinä yhteydessä myös huolestuneiden yhdysvaltalaisten jymäyttämiseksi.

MURHA VAI ITSEMURHA — "TOTUUS IVAR KREUGERISTA"

"Iltapäivällä hän lähti ulos ja osti itselleen revolverin. Myyjä kysyi, paljonko patruunoita hän halusi. Antakaa sata, oli Ivar Kreugerin tyypillinen vastaus — mittasuhteita viimeiseen saakka".

Näin kuvaa Chr. A. R. Christensen Ivar Kreugerin viimeistä ostosta. Päivää myöhemmin 12 pnä 1932 — löydettiin tulitikkukuningas Ivar Kreuger kuolleena huoneistostaan Pariisissa. Tapaus julistettiin itsemurhaksi ja se oli shokki koko finanssimaailmalle. Silloisten tarinoiden mukaan Ivar Kreuger oli suurhuipputtaja.

Ivar Kreugerin veli Torsten Kreuger esittää toisenlaisen kuvan kirjassaan jonka painovuosi on 1966. Hän väittää, että Ivar Kreuger murhattiin ja että teon takana olivat hänen vastustajansa finanssimaailman piirissä. Ohessa selostamme Torsten Kreugerin kirjaa, joka valaisee rahamaailman piirissä tapahtuvaa taistelua

Torsten Kreugerin kirjassa — Totuus Ivar Kreugerista — on joukko uusia Kreugerin tapausta valaisevia asiakirjoja, jotka ovat olleet Ruotsin valtionarkistossa 30 vuoden ajan "salaisiksi" leimattuina. Hänen kertomuksessaan vilahtelevat sellaiset rahamaailman jättiläiset kuin amerikkalainen finanssikonserni J. P. Morgan ja sen johtaja, johtava ruotsalainen rahayhtymä Stockholms Enskilda Bank ja sen kaikkivoipa hallitsija varatuomari Marcus Wallenberg ja tämän poika Jacob Wallenberg sekä Banque Daniel Dreyfus & Co. Pariisista. Kirja antaa kuvan myös niistä summista, joista taisteltiin, kun siinä todetaan, että Ivar Kreugerin vastustajat jakoivat keskenään 3—4 miljardin Ruotsin kruunun arvoisen kuolinpesän.

Ivar Kreugerin konsernin pääyhtiönä oli AB Kreuger & Toll, joka alunperin oli urakointi- ja rakennus yhtiö, mutta muuttui Ivar Kreugerin yksinomistamaksi rahoitusyhtiöksi insinööri Tollin omistautuessa rakennustoimintaan ja muodostettua oman yrityksensä. Kreuger osoittautui hyvin taitavaksi finanssi mieheksi, joka pystyi hankkimaan takuut niille suurille valtionlainoille, jotka hän järjesti useille Euroopan maille.

RAHAMAAILMAN MAHTIMIES

Kerättyään käsiinsä ruotsalaisen tulitikkuteollisuuden ohjat Svenska Tändstick AB:n kautta hän ryhtyi samanlaisiin toimiin maassa toisensa jälkeen ruotsalaisen monopoliyhtiön, englantilaisen ja amerikkalaisen International Match Corporationin avulla. Näiden monopolien ja niiden tuoton avulla asetti Kreuger & Toll ns. debentuureja, eräänlaisia obligaatioita, joilla oli kiinteä korko, mutta ei äänioikeutta ao. yhtiöissä. Nämä debentuuri-obligaatiot olivat hyvin kysyttyjä eivätkä vähiten piensäästäjien taholla ja ne noteerattiin korkealle Euroopan pörsseissä. Täten hankkimiaan rahoja Kreuger lainasi sekä suurille et ä pienille valtioille hyvin edullisilla ehdoilla. Sääntönä oli, että lainaa seurasi tulitikkumonopoli lainansaajamaassa.

Kreuger vähensi näillä toimenpiteillään USAn monopolien vaikutusta Euroopassa. Tämä koski erityisesti J. P. Morganin yhtymää joka menetti mahtiaan Euroopassa. Kreugerin ympärille syntyi vähitellen myytti finanssimaailman Napoleonista, jolle mikään ei ollut mahdotonta. Wallenbergit ja muut vanhat rahoitusyhtymät eivät katselleet tä ä kaikkea suopein silmin.

Torsten Kreuger ja muutkin Ivar Kreugeria kuvanneet yrittävät tehdä hänestä jonkinlaista humanistia, joka miljardeineen astui näyttämölle tukemaan heikossa asemassa olevia valtioita. Mutta Kreuger tuki myös — ja ehkä nimenomaan — taantumuksellisia ja fasistisia hallituksia. Vuosina 1931—32 ryhtyivät Kreugerin vastustajat mielettömään baisse-spekulaatioon kukistaakseen hänet. Mutta Kreuger näytti olleen voiton puolella, kun hän yhtäkkiä poistui näyttämöltä. Kuollessaan hänellä oli 387 miljoonan dollarin lainat eri valtioille. On tunnettua, että Kreuger lainoitti Liettuan, Puolan ja Italian fasistisia hallituksia. Mainitut lainat olivat ennen Kreugerin kuolemaa järjestyksessä pientä, alle 1% erää lukuun ottamatta. Italian arvokkaan tulitikkumonopolin piti järjestyä 30 päivän kuluessa. Baisse-spekuloijien operaatiot oli lyöty takaisin ostamalla spekuloijien dumping-hinnoilla tarjoamia Kreuger & Tollin debentuureja 200 kruunun hinnalla (emissiohinta oli 500 kruunua—ja—päivän pörssinateeraukset ennen baisseta 700 kruunua). Tämä olisi tuottanut Kreugerille suunnattoman voiton tarkoitetun luhistumisen sijasta.

HUHUJA, PANIIKKIA — OMITUISUUKSIA

Kreuger oli saapunut Pariisiin suorittaakseen juridisen loppuselvityksen baisse-spekuloijien kanssa, kun laukaus katkaisi hänen elämänsä maaliskuun 12 pnä 1932. Saattoiko se olla huiputtajan, lyödyn pako skandaalista ja tappiosta? Kyllä, tietenkin itsemurha, sanoivat vastustajat Pariisissa, Tukholmassa ja New Yorkissa. He panivat huhuvyöryn liikkeelle, vääriä tietoja levitettiin, ruumiinavaus estettiin ja ruumis poltettiin välittömästi. Ivar Kreugerin vastustajille hänen kuolemansa oli lähinnä ihmeellinen pelastus vaikeassa tilanteessa.

Kysymyksessä oli murha, väittää Torsten Kreuger, joka kutsuu todistajakseen mm. rikoskomissaari Otto Wendelin jonka lausunnon mukaan kysymyksessä ei voinut olla itsemurha, koska pistooli oli kuolleen kädessä. Sellaista ei ole koskaan tapahtunut rikoshistoriassa, Wendel sanoo Kreugerin kuolemaa seuranneissa selvittelyissä olevan myös eräitä kummallisuuksia.

Ivar Kreugerin ruumis siirrettiin kiireellisesti Tukholmaan, missä kahden lääkärin piti suorittaa ruumiinavaus. Sen esti kuitenkin jonkun vaikutusvaltaisen henkilön asiaan puuttuminen. Ruumis poltettiin välittömästi. Oikeusjuttu, joka Kreugerin kuoleman jälkeen nostettiin baissella operoineita vastaan ja joka olisi voinut valaista mahdollista murhaa, peruutettiin. Peruutusta vaati Kreuger-konsernin edustajana jutussa toiminut pankkiiri Högman. Torsten Kreuger väittää, että tämän esiintymisen taustana oli Högmanille annettu 2 miljoonan kruunun käteislahjus ja noin 6 miljoonan frangin arvoiset osakkeet yhtymän konkurssipesästä. Torsten Kreuger kertoo pankkiirien olleen hyvin kiinnostuneita oikeusjutun peruuttamisesta ja tarjonneen hänellekin useita miljoonia kruunuja palkkioksi luopumisesta. Tarjouksen Kreugerille teki entinen ulkoministeri Eliel Löfgren, joka epäonnistuttuaan kääntyi — paremmalla onnella — Högmanin puoleen.

"KUNINKAALLINEN" KOMISSIO

Maaliskuun 22 pnä asetettiin virallisesti "kuninkaallinen" komissio tutkimaan asiaa. Komissio oli kuitenkin puheenjohtajaansa ylikäskynhaltija Nothinia lukuun ottamatta ollut koolla jo maaliskuun 16 päivästä lähtien. Viimeksi mainittu erosi tehtävästään asian hänelle selvittyä. Ivar Kreugerin vanhemmat asettivat johtaja Ekströmin ja Torsten Kreugerin kuolinpesän edustajiksi, mutta joutuivat peräänttymään ja valtuuttamaan heidän tilalleen asianajaja — Eliel Löfgrenin.

Maaliskuun 24 pnä komission ensimmäisessä kokouksessa, johon Nothin ei osallistunut, päätettiin Kreuger & Tollin saattamisesta konkurssitilaan, vaikka yhtiön tilaa ei ollut tutkittu. Kaksi asianajajaa valtuutettiin ottamaan haltuunsa kaikki sinetöidyt asiapaperit. Erään suuren kansainvälisen yhtiön ranskalainen haaraosasto sai tehtäväkseen papereiden tarkastuksen. Tämän yhtiön englantilainen johtaja Seatree antoi huhtikuun 2 ja 10 pnä hälyttäviä ennakkouutisia, jotka toivat paniikkia.

Komissio sai poliisin pidättämään pari johtajaa, jotka olivat esittäneet vastalauseensa näille menettelytavoille. Ruotsalaisten finanssijohtajien ohella kampanjaan osallistui USAn, Ranskan, Hollannin ja Englannin rahamaailman edustajia. Myös tiede valjastettiin. Tanskalainen professori V. Birck mobilisoitiin "todistamaan", että Boliden-yhtiö oli arvoton. Samantapaista arviointeja annettiin konkurssipesän muista omistuksista: Puhelinyhtiö L. M. Ericssonista, AB Svenska Kullagersta, selluloosayhtiöstä, Svenska Höndsticksbolagetista jne. ja viimeksi mainitun valtavista omaisuuksista USAssa, Englannissa, Hollannissa ja muissa maissa.

PIENSÄÄSTÄJIEN TURHA TAISTO

Torsten Kreuger kirjoittaa: "Kolme suurpankkia, Svenska Handelsbanken, Enskilda Banken ja Skandinaviska banken, jotka jakoivat konsernin ruotsalaiset omistukset, ottivat debentuurien omistajilta heille kuuluvat oikeudet."

Monet asianosaiset vetosivat oikeuteen. Tästä kertoo Torsten Kreuger kirjansa osassa, jonka otsikkona on "Suurpankkien vaikutus oikeuslaitoksessa". Hän toteaa, että Ruotsia huolimatta maan sosialidemokraattisesta johdosta johtavat "monissa suhteissa yksityispankit". Tästä hän lausuu:

"Svenska Handelsbankenilla on yli sata haarakonttoria eri puolilla maata eikä tarvitse tutkia lähemmin, miten monet yksityishenkilöt ja yritykset ovat sen hyväntahtoisuuden ja luottojen vallassa. Tärkeämpää on tämän pankin vaikutus pelkän taloudellisen alueen ulkopuolella. Asianajaja Olof Behm vihjasi kerran erään oikeudenkäynnin yhteydessä, että näytti täysin mahdottomalta voittaa juttua Handelsbankenia vastaan. Tuloksena oli hänen tuomitsemisensa tuhannen kruunun sakkoihin."

Kreuger puuttuu myös tuomarien ja kansanedustajien pankkien avulla saamiin luottamustehtäviin. Elokuun 21 pnä 1935 kertoi Stockholms-Tidningen, että sosialidemokraattisilla valtiopäivämiehillä oli tällaisia asemia 99, keskustapuolueen valtiopäivämiehillä 57, kansanpuolueen 41, oikeistolla 40 — yhteensä 237 luottamustointa. Kommunisteilla niitä ei ollut ainoatakaan.

Torsten Kreuger väittää ruotsalaisten finanssimiesten rikastuneen Ivar Kreugerin vararikossa 3—4 miljardilla Ruotsin kruunulla. Viulut maksoivat pääasiassa debentuurien omistajat, piensäästäjät, jotka olivat säästöpropagandan yllyttäminä sijoittaneet varojaan näihin debentuureihin.

Kohta Kreugerin konkurssin jälkeen debentuurien omistajat perustivat yhdistyksen puolustamaan etujaan. Heillä ei kuitenkaan ollut vaikutusvaltaa. Heillä ei ollut sanansijaa edes konkurssipesässä. Asianajaja W. Frankel, joka on 30 vuoden ajan hoitanut debentuuriyhdistyksen asioita, kertoo tästä Kreugerin kirjan liitteessä. Paniikista, huijauksista ja lahjuksista huolimatta saivat nämä toissijaises-

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

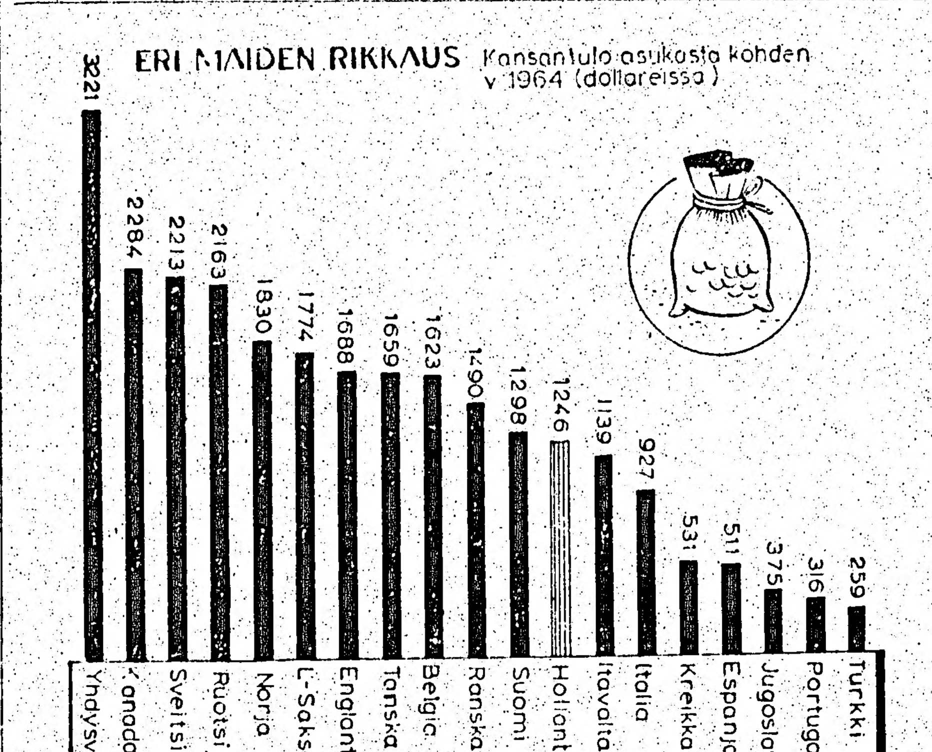

Maailman turuilta

MARX JA ENGELS

Neues Deutschland-lehti kertoi hiljattain seuraavanlaisen tositarinan:

Puoluekorkeakoulu Karl Marxin keskuksessa soi puhelin, ääni langan päässä sanoi: täällä Engels, haluaisin puhua tohtori Marxin kanssa. Keskuksenhoitajan naama venähti ja hän ryhtyi ällistyksestä selvittyään moittimaan soittajaa sopimattoman pilan tekemisestä. Langan toisessa päässä oleva selitti kuitenkin ettei kysymys ollut pilasta. Hän, tohtori Wolfgang Engels, Ilmenaun sähköteknillisestä korkeakoulusta, halusi puhua entisen opiskelutoverinsa tohtori Horst Marxin kanssa, joka on opettajana puoluekorkeakoulussa.

Kirjeitä

SURULLINEN TAPAUS

Kaikki eivät tunne Porcupinen Kulta-alueen suomalaisten elämää, jonka keskus on ollut Timmins.

Juuri oli 38 vuotispäivä siitä kun helmikuun 8 päivänä 1928 tuli pääsi irti 550 jalan tasanteella Hollingerin kaivoksessa ja 50 miestä jäi loukkuun, 39 heistä kuoli, joista 8 oli suomalaista.

Timminsin hautausmaalla on Suomalaisen Järjestön osaston laittama hauta nähtävänä jälkimaailmalle. Siitä pitää huolta nyt Hollingerin yhtymä, mutta aikaisemmin siitä huolehtivat onnettomuudessa kuolleiden omaiset ja Timminsin osasto.

Samaan aikaan oli paikkakunnalla ehkä suurimmat suomalaisten hiihtokilpailut. Tässä onnettomuudessa kuoli myös huomattavia urheilijoita. Urheilu on jättänyt jälkensä uusille tekijöille ja ehkä uudessa muodossa. Haali on aikansa elänyt ja tehnyt tehtävänsä, josta on vain muistot jäljellä.

Sellaista on maailman meno.

— Entinen mainari.

Mitä muut sanovat

MAHDOLLINEN "KULTAKUUME"?

Canada ei ole osallistunut kilpailuun miehen lähettämiseksi kuuhun siitä mainiosta syystä, että paluulipun hinta on liian korkea. Mutta nyt kun eräs Yhdysvaltain kuu-geologi sanoo kuun pinnasta viimeksi otettujen (Neuvostoliiton Luna-9 kuvien) viittaavan siihen, että siellä (kuussa) on kultaa — niin se on vallan eri juttu.

Muistakaamme kuinka he tappelivat ja raapivat tiensä Chilkoot Passin läpi Klondiken kultakuumeen aikana — kuinka nämä peräänantamattomat canadalaiset olivat valmiit kestämään lukemattomia vaikeuksia ja veikkaamaan kaiken omaisuutensa rikastumisensa hyväksi? Niin voi tapahtua vieläkin.

On myönnettävä, että olemme hieman Yhdysvaltoja ja Venäjää jäljessä, mutta meillä on pitkäpiippuinen tykki, joka vaikuttaa lupaavalta. Haluaako kukaan kultahullu vapaaehtoinen mennä sen piippuun. Meidän on luonnollisesti saatava oikeata kaliberia oleva mies.

— Globe and Mail, Toronto.

"LEHMÄPAIMENET" NEUVONANTAJINA

Hallituksen joukot taistelevat kovin kehnosti. Heidän amerikkalaiset neuvonantajansa epäilevät vietnamilaisia upseereita ja miehiä, jotka omalta kohdaltaan eivät liioin luota "lehmäpaimeniin" (cow-boys), jotka ovat tulleet meren takaa ja joilla ei ole minkäänlaista käsitystä paikallisen sodan erikoispiirteistä . . . Tarvitaan ainoastaan 3 Vietkong-sissiä ajamaan pakoon koko komppanian tällaisia sotilaita.

— Caylone Tribune, marrask. 13 p. 1965.

PÄIVÄN PAKINA

MINKÄLAISTA "RAUHOITTAMISTA"

"Rauhoitettuaan" kymmeniätuhansia vietnamilaisia sissejä, sekä siviilejä niin naisia kuin lapsiakin, ennenaikaiseen ikiuneen pommiensa, palopommiensa, rakettiensa, kranaattiensa, myrkkykaasujensa ja kiväärinkuuliensa avulla, Yhdysvaltain hallitus antoi Honolulun neuvonpidon yhteydessä tietää, että sen tarkoituksena on nyt ryhtyä Etelä-Vietnamin "rauhoittamiseen" kuten maareformin ja koulu-uudistusten toteuttamiseen ja sen sellaiseen.

Tarkoitus on selvä: Kun vietnamilaisia ei ole saatu maailman suurimman sotilasmaan voimilla lyödyksi matalaksi, niin nyt on yritettävä julman sodankäynnin lisäksi ja rinnalla myös "rauhoitustoimenpiteitä".

Kun sellainen rauhoitustoiminta — ns. Marshallin suunnitelma — tuotti tuloksia Euroopassa toisen maailmansodan jälkeen, niin miksi ei myös Etelä-Vietnamissakin, selittivät USAn johtomiehet Honolulun kokouksessa.

Vaikka tätä "uudistusohjelmaa" on jo mainostettu jonakin kaikkia parantavana ja aivan uutena patenttilääkkeenä, niin sen perusolemuksessa ei ole kuitenkaan mitään uutta. Se on vanhojen keittojen uudelleen lämmitettyä hapatusta.

Ranska järjesti Indo-Kiinassa ennen sieltä karkoitetuksi tuloaan kovapaineisen rauhoitusohjelman Indo-Kiinan väestön voittamiseksi puolelleen.

Se "lapsi" syntyi kuitenkin kuolleena siksi kun Indo-Kiinan väestö ei suostunut kerta kaikkiaan tanssimaan vieraan siirtomaahallinnon komennon mukaisesti vaan piti kiinni itsemääräämisoikeudestaan ja taisteli sen puolesta.

Tämän kokemuksen saivat Ranskan imperialistit jo ennen kuin yhdysvaltalaiset uuskolonialistit olivat työntäneet kärsänsä Vietnamiin.

Ranskalaisten siirtomaavoutien häädön jälkeen Etelä-Vietnamiin tuli "tyhjiöä" täyttämään Yhdysvaltain suurpääoman edustajat. Heidän lemmikkinsä, verinen diktaattori Ngo Dinh Diem järjesti "neuvonantajiensa" ohjeiden mukaisesti oman "rauhoittamisohjelmansa", mitä johti edellämainitun yhtä vihattu veli, Ngo Dinh Nhu.

Todellisuudessa Ngo Dinh Diem oli Washingtonin renkipoika, joka teki määräysten mukaisesti karkeistyötään kentällä. Hänen "rauhoittamisohjelmaansa" kuului kuten muistetaan, ns. "strategisten kylien" muodostaminen. Silloin meille kerrottiin loistavin kuvauksin siitä, miten etelä-vietnamilaiset talonpojat "suojataan" strategisissa kylissään piikkilanka-aidoilla, miinakentillä ja varusväellä Vietkongin "terrorismia" vastaan.

Nämä "strategiset kylät", joita oli parhaalla aikaa 12,000, olivat todellisuudessa suuria keskitysleirejä, missä talonpoikia pidettiin vastoin heidän omaa tahtoaan ja sorrettiin mitä epäinhimillisemmällä tavalla.

Vielä pari vuotta sitten näitä "strategisia kyliä" ylistettiin Washingtonin ohjeiden mukaisesti maasta taivaaseen asti.

Mutta nyt ei niistä puhu enää kukaan yhtään halaistua sanaa. Syy tähän vaitioloon on siinä, että nämä "strategiset kylät" tulivat etelä-vietnamilaisten keskuudessa yhtä vihatuiksi kuin ovat sinne lähetetyt ulkomaiset hyökkääjät ja niiden saigonilaiset avustajatkin.

Ja huolimatta lainkaan siitä, kuinka ruusuisin värein tätä "rauhoitusohjelman" kolmatta tulemista kuvaillaan, meillä on sellainen vaikutelma, ettei se muodostu edeltäjiänsä paremmaksi.

Etelä-Vietnamissa on nimittäin otettu jo "ensiaskeleita" tässä mielessä. Meille on uutistiedoissa kerrottu, miten "poltetun maan" ohjelmaa seuraavat yhdysvaltalaiset ovat tuhonneet kyliä maan tasalle, keränneet niissä asuneet naiset, lapset ja vanhukset yhteen (miehet ovat menneet sissien mukana viidakkojen suojiin), kuljettaneet heitä uusille paikkakunnille, missä he saavat onnen — miehistä ja pojistaan väkivalloin erotettuna! — aloitta uuden elämän tämän "rauhoitusohjelman" pohjalla.

Mikäli tämä antaa ennakkokuvan siitä mitä tuleman pitää luvatusta "maareformista", "kouluuudistuksesta" jne., se ei todellakaan lupaa muuta kuin uutta epäonnistumista.

Tosiasia on, että yhdysvaltalaisten lempipoika, diktaattori Ngo Dinh Diem suoritti Geneven sopimuksen teon jälkeisenä aikana oman "maareforminsa", minkä perusteella talonpojilta otettiin poisne maat ja mannut, mitkä he olivat maan vapaustaistelun yhteydessä itselleen saaneet. Tämä "reformi" ja sitä seuranneet "rauhoitusohjelmat", joista yllä mainittu, ovat ilmeisesti varoituksena vietnamilaisille.

Jokatapauksessa on asia niin, että vaikka emme olekaan uhkapelurien joukkoon lukeutuva henkilö, allekirjoittanut on valmis veikkaamaan tämän 'uuden rauhoitusohjelman" epäonnistumisen puolesta, jos kerran niin on, että jomman kumman mahdollisuuden puolesta olisi pakko veikata.

— Känsäkoura.

Urheilua

Akateemiset MM-ladulla

Claviere. — Japanilainen Jokio Kasaja voitti mäen ja neuvostoliittolainen Aleksander Nosso otti johdon yhdistetyssä MM-kisoissa Clavieressa Italian alpeilla viime maanantaina.

TULOKSIA:

Mäki: 1) Jokio Kasaja Japani 222,1, (65—66), 2) Andrzej Stolf Puola 211,2, (63—64), 3) Takashi Fujisawa Japani 208,9 62—62), 4) Aleksandr Nossov N-liitto 208,5 (63—62), 5) Juri Simenov N-liitto 204,2.

Yhdistetyn mäki: 1) Aleksander Nossov N-liitto 217,3 (65—63), 2) Takashi Fujisawa Japani 214,5 (65,5—62), 3) Juri Simenov NL 213,2 (64,5—62,5), 4) Vladislav Drjagin NL 201,4, 5) Jiri Razl Tshekkoslovakia 196,0, 6) Kadsuthosi Okubu Japani 184,6.

—•—

N-liitto vei mitalisijat akateemisissa

Clavieras. — Neuvostoliitto saavutti kolmoisvoiton akateemisten MM-hiihtojen miesten 15 km:llä. Yllättävää oli lisäksi, että japanilaiset hiihtäjät yltivät kärkisijoille niin että 8 parhaan joukkoon mahtui heitä kolme.

Paras suomalainen, Raimo Kallio, hävisi Vorontshikoinille lähes kymmenen minuuttia ja sijoittui vaatimattomalle 28. tilalle.

15 km:n parhaat: 1) Igor Vorontshikoin N-liitto 58.50,4, 2) Dmitri Jarlkov NL 59.32.4, 3) Vladimir Pustogatshev NL 1.01.07.0.

Yhdistetty: 1) Juri Simonov NL 484.20, 2) Vladislav Grjagin NL 464.64, 3) Takashi Fusijawa 441.97.

Naiset, 10 km: 1) Krastana Stoeva Bulgaria 40.01,1, 2) Veronika Budny, Puola 40.23,9. 3) Ludmila Alimova NL 40.33,8.

Naisten 10 km:llä Bulgarian Krastana Stoeva johti lähdöstä maaliin voittaen yli 20 sekunnilla toiseksi sijoittuneen puolattaren Veronika Budnyn.

—•—

Itävallan naiset veivät EM:n kaunoluistelussa

Bratislava. — Itävaltalainen Regine Heitzer uusi lauantaina naisten kaunoluistelun Euroopan mestaruutensa Bratislavassa Tshekkoslovakiassa. Hän oli täysin ylivoimainen ja saavutti 2,244,5 pistettä sekä sijaluvun 9. toiseksi tulleen itäsaksalaisen Gabriele Seyferthin pistemäärä oli 2,1685, ja sijaluku 21. kolmantena oli ranskatar Nicole Hassier 2,136 pisteellä ja sijaluvulla 29.

Suomen ainoa edustaja Anna Maija Rissanen epäonnistui pahasti suorituksessaan ja jäi viimeiseksi 23 kilpailijasta 1,598,1 pisteellä ja sijaluvulla 207. Varsinkin kaksoishypyt tuottivat Rissaselle vaikeuksia ja koko suoritus oli liian hidas ja epävarma kertoo uutistoimisto DPA.

Tapio ja Laakso toisina Minskissä

Minsk. — Martti Laakso ja Eero Tapio sijoittuivat kumpikin sarjassaan toiseksi Ivan Poddubnyn muistokilpailuissa kreikkalais-roomalaisessa painissa. Kolmipäiväiset kilpailut käytiin Minskissä 54 painijan voimalla. Miehet edustivat kahdeksaa eri maata.

52 kg: 1) Ivan Mihailshin, NL, 2) Imre Alker Unkari, 3) Stefan Hajduk Puola.

57 kg: 1) Georgi Zaharjan NL, 2) Ion Alionescu Romania, 2) Rmitshu Kazakov NL.

63 kg: 1) Roman Rurua, NL, 2) Martti Laakso Suomi, 3) Ceslav Kozen Puola ja Veselin Stojanov Bulgaria.

70 kg: 1) Genrith Markov, NL, 2) Eero Tapio Suomi, 3) Stefan Jurgel, Puola.

78 kg: 1) Valeri Bulynko NL, 2) Stefan Horvath Jugoslavia, 3) Sandor Kovacz Unkari.

87 kg: 1) Dmitri Kogan N-liitto, 3) Branislav Simic Jugoslavia, 3) Josif Prenosil Tshekkoslovakia.

97 kg: 1) Vasili Merkulov N-liitto 2) Josip Korak Tshekkoslovakia, 3) Ferencz Kiss Unkari.

Yli 97 kg: 1) Vladimir Susitsh NL 2) Petr Kement Tshekkoslovakia, 3) Istvan Kozma Unkari.

KILPAILUKUTSU

Täten kutsumme kaikkia hiihdon harrastajia osallistumaan

HIIHTOKILPAILUIHIMME

jotka asianomaisella luvalla järjestämme Beaver Lakella maaliskuun 6 pnä, alkaen klo 11 aamupäivällä. Lähtö ja päätepaikka haalilla.

Kilpailuohjelma:

Yleinen 20 km.
Miehet yli 35 v. 10 km.
Pojat 18 v. ja alle 10 km.
Pojat 15 v. ja alle 5 km.
Tytöt 14 ja alle 2 km.
Pojat 12 ja alle 2 km.
Alle 10 v. tytöille ja pojille oma matkansa.

20 km. hiihdossa kilpaillaan Reino Kedon lahjoittamasta kiertopalkinnosta, puolustajana Antero Rauhanen. Ensin suoritetaan 14 vuotiaiden ja 12 vuotiaiden 2 km ja pikkutyttöjen ja poikain hiihdot ja sen. jälkeen yleinen 20 km, alle 18 v. 10 km. ja 15 v. 5 km. hiihto samanaikaisesti. Mahdollisista tapaturmista emme vastaa.

Toivomme runsasta osanottoa näihin talven ensimmäisiin hiihtokisoihimme.

Hiihtoterveisin.

Beaver Laken V- ja U- seura JEHU

Laila Rintamäki, Sihteeri — Bill Salminen, Puheenjohtaja

Osanottoilmoitukset sihteerille os. R. R. 1. Worthington, Ont.

Kaiku-kuoron kuulumisia

Port Arthur. — Kuoron bingoilta onnistui helmikuun 2 pnä hyvin vaikka oli epäilyä siksi kun oli useita isoja bingoja sattunut samaksi illaksi. Kuoron ystävät olivat kuitenkin saapuneet kiitettävän runsaslukuisina antamaan kannatustaan. Toiset toivat voittoja tullessaan, voittoja lahjoittivat sellaisetkin, jotka syystä tai toisesta eivät voineet nyt itse tulla haalille. Kaikki bingovoitot olivat siis lahjoituksia ja tulokseksi saatiin pyöreissä luvuissa noin 44 dollaria. Kuoron puolesta lausun sulimmat kiitokset kaikille pelaajille hyvästä kannatuksesta ja kaikille voittojen lahjoittajille. Suurkiitos kaikesta avusta.

Alkäämme liioin unhoittako helmikuun 19 päivää. Se on lauantai-ilta ja silloin on kuorolla ohjelma- ja tanssi-ilta, alkaen kello 8. Siellä on monipuolinen ohjelma ja tanssia lopuksi. Tanssimusiikista huolehtii Echo-orkesteri. Lippuja saa etukäteen kaikilta kuorolaisilta. Etukäteen ostettuna ne maksavat 75 senttiä kappale. Ovella on niiden hinta 85 senttiä. Tervetuloa lähellä ja kaukaa tähän rattoisaan illanviettoon.

Kuoromme yksi jäsen, Meri Laakso, on tätä tiedonantoa kirjoitettaessa paikallisessa General sairaalassa. Me toivomme kaikin Merille pikaista parantumista, jotta kuulisimme taas hänen kauniin äänensä kuorolaistemme joukossa.

Liekin "Vaarille" kiitoksemme siitä kauniista nukesta jonka saimme bingo-voitoksi. Voin tässä samalla hiljaa supista "Vaarin" korvaan, että sen voitti Sara Tuomi. Kuorolaisten kiitos "Vaarille" nukesta. — K.S.

Lev Kaganov palaa NL:oon

Tukholma. — Neuvostoliittolainen mäkivalmentaja Lev Kaganov, joka kuukausi sitten jäi Ruotsiin muiden urheilijoiden palatessa kotimaahansa, ilmoitti lauantaina, että hän aikoo palata takaisin Neuvostoliittoon.

— Jääntini Ruotsiin ei johtunut poliittisista syistä, selvitteli Kaganov lauantaina Neuvostoliiton Tukholman konsulaatissa järjestetyssä tiedotustilaisuudessa. Tilaisuudessa oli läsnä myös hänen äitinsä ja suurlähetystön lehdistöatashea Evgeni Rymko.

—Vieraillessani täällä Ruotsissa aloin pitää maasta ja siksi halusin jäädä tänne. Viime viikkojen aikana on mielipiteeni muuttunut, mutta tämä ei kuitenkaan ole pääsyynä siihen, että haluan nyt takaisin kotimaahani. Olen todennut, että ihmiselle kotimaa on tärkein asia ja se, joka on ilman kotimaata on menettänyt kaiken.

Ben Bellan vointi hyvä

Algel. — Algerian entinen presidentti Ahmed Ben Bella on elossa ja voi hyvin, kertoivat Ben Bellan perhettä lähellä olevat piirit maanantaina Alger'ssa. Tiedon Ben Bellan voinnista oli välittänyt hänen äitinsä, joka sai äskettäin käydä tapaamassa poikaansa.

Virallisista lähteistä on toistuvasti ilmoitettu Ben Bellan olevan elossa mutta nyt tieto on vahvistettu myös muista lähteistä.

Ben Bellaa ei ole nähty sen jälkeen, kun eversti Houari Boumedienne viime kesäkuussa syöksi hänet vallasta

200,000 JENKKIÄ VIETNAMIN SODASSA

24—2 200.000 jenkkiä nyt Vietnamin s

Saigon. — Amerikkalaiset merijalkaväen sotilaat ja laskuvarjojääkärit aloittivat maanantaina Etelä-Vietnamin rannikkomaakunnissa Pohjois-Vietnamin rajan lähellä operaation. Siihen osallistui 5,000 merijalkaväen sotilasta ja 10,000 laskuvarjojääkäriä. Tarkoituksena on karkoittaa Vietkongin joukot niiden jo vuosikausia valvomalta alueelta. Kysymyksessä on koko Vietnamin sodan suurin operaatio.

Maanantaina on kulunut vuosi siitä, kun Yhdysvallat aloitti ilmahyökkäykset Pohjois-Vietnamiin. "Vuosipäivänä" amerikkalaiset koneet tekivät 14 hyökkäystä 17.leveyspiirin pohjoispuolelle. Rannikkoalueella amerikkalaiset ilmakuljetusjoukot, jotka ovat tunkeutuneet Binh Dinhin maakuntaan etelästä, etenivät maanantaina Loan laaksoon 25 kilometriä rannikosta keskellä Annamiten vuoristoa.

Merijalkaväen sotilaat ovat nousseet maihin useilla paikoilla Ang Ngain rannikolla ja liikkuivat maanantaina etelään laakson pohjoispäähän saakka. 35 kilometrin pituisen laakson levein kohta on vain viisi kilometriä.

Yhdysvaltain joukkojen vahvuus E-Vietnamissa nousi sunnuntaina yli 200 000een. Viranomaisten ilmoitusten mukaan 201,000 amerikkalaista sotilasta on tällä hetkellä Etelä-Vietnamissa, ja 56,000 merijalkaväen sotilasta ja lentäjää Yhdysvaltain seitsemännen laivaston aluksissa, jotka toimivat yhteistyössä Vietnamin rannikolla olevien maavoimien kanssa.

Jenkkien tavoite jäi saavuttamatta

Saigon. — Amerikkalaiset siirtyivät tiistaina Vietnamissa operaatio "Valkoisen siiven" viimeiseen vaiheeseen. Hyökkäyksen katsotaan epäonnistuneen päätarkoituksessaan, Vietkongin joukkojen saartamisessa. Hyökkäykseen otti osaa 15,000 amerikkalaista sotilasta.

Ensimmäisen ratsuväkidivisioonan joukot haravoivat An Laon keskiosaa, noin 25 kilometriä rannikosta. Siviiliväestö on ilmeisesti paennut alueelta. An Laon laakso on nyt kokonaan amerikkalaisten joukkojen eristämä. Hyökkäys on kestänyt viisitoista päivää.

Vasta muodostettu etelävietnamilainen jalkaväkipataljoona joutui maanantaina väijytykseen Cai Ben lähellä, joka sijaitsee Mekongjoen varrella noin 60 kilometrin päässä Saigonista. Sissit olivat asettuneet asemiin tien varrelle kilometrin matkalla ja avasivat samanaikaisesti tulen hallituksen saattueen kahtakymmentäviittä autoa kohti. Saattue kärsi raskaita tappioita.

Etelävietnamilaisia auttamaan tulleet lentokoneet surmasivat 52 sissiä.

Maanantaina tehtiin Pohjois-Vietnamiin 19 pommituslentoa.

Pohjois-Vietnamin ilmatorjunta ampui maahan Ticonderoga-tukialukselta lähteneen Skyhawk-hävittäjäpommittajan 50 kilometriä Vinhistä pohjoiseen. Ohjaaja otettiin vangiksi. Pommitusten aloittamisen jälkeen ovat amerikkalaiset menettäneet tiistaihin mennessä seitsemän lentokonetta ja yhdeksän lentäjää.

Selwyn Lloyd Ian Smithin luo

Lontoo. — Selwyn Lloyd, konservatiivisen opposition pääpuhemies kansainyhteisöä koskevissa kysymyksissä, lähti sunnuntaina Lontoosta viikon vierailulle Etelä-Rhodesiaan. Vaikka konservatiivien johtaja Edward Heath onkin vakuutellut, ettei Lloyd osallistu mihinkään neuvotteluihin, ei Lontoossa silti kukaan epäile, ettei konservatiivien lähettiläs kohtaisi Ian Smithin tai muita Etelä-Rhodesian hallituksen jäseniä. Konservatiivien päämääränä on saada aikaan neuvottelut Englannin ja Etelä-Rhodesian nykyisten vallanpitäjien välillä.

VERWOERD AUTTAA SMITHIA

Lusaka. — Verwoerdin hallitus turvasi tammikuussa viidenneksen Etelä-Rhodesian bensiinitarpeesta. Kaikkiaan toimitettiin Etelä-Afrikan liittovaltiosta Etelä-Rhodesiaan puoli miljoonaa gallonaa polttoainetta. Helmikuussa sekä sitä seuraavina kuukausina aiotaan bensiinitoimituksia Etelä-Rhodesiaan lisätä edelleen.

Runsaasti bensiiniä saa Etelä-Rhodesia myös Portugalille kuuluvalta Mosambikin alueelta, varsinkin Ferouquen öljynjalostamosta, joka on englantilaisten öljy-yhtiöiden valvonnassa.

Murha eikä itsemurha –

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

sa saamamiesasemassa olevat debentuurien omistajat lopulta 91.5% katteen sijoituksilleen.

Torsten Kreugerin kirjaan liitetyssä Dagbladetin kirja-arvostelijan Helge Selpin lausunnossa sanotaan: "Se, joka lukee kirjan "Totuus Ivar Kreugerista' ja siihen liitetyn Tukholman teknillisen korkeakoulun professorin Robert Kristenssonin johdannon, saattaa kysyä, kuinka tällainen kirja voi nähdä päivänvalon ilman, että seuraisi oikeusjuttujen sarja." Niinpä niin.

Koska esitetään näytelmän seuraava osa?

Pysyvä observatorio Kuussa mahdollinen

Moskova. — Avaruusraketin onnistunut pehmeä laskeutuminen Kuun pinnalle osoittaa, että neuvostoliittolainen tekniikka on saavuttanut jo sellaisen kehitystason, jolloin voidaan varmuudella puhua pysyvän observatorion rakentamisesta Kuuhun sekä samantyyppisten laitteiden lähettämisestä muille planeetoille ja ennen kaikkea Marsiin, sanoi tunnettu tähtitieteilijä Vasili Fesenkov.

Arvioidessaan sitä tieteellistä merkitystä, joka on maahan tietoja lähettävien laitteiden laskeutumisella Kuuhun, akateemikko totesi, että myöhempien yritysten onnistumiseksi on välttämätöntä saada selville Kuun pinnan ominaisuudet, onhan se muutamien miljardien vuosien aikana joutunut avaruussäteilyn, aurinkomyrskyjen ja meteoriittipommitusten kohteeksi ja niiden tuloksena saanut aivan epätavallisia fyysisiä ominaisuuksia. Nähtävästi sillä on myös huomattava sähkölataus.

— On määriteltävä, kuinka luja on Kuun materia ja millainen on sen lämmönjohtokyky, totesi tiedemies. Tämä on tiedettävä, jotta voitaisiin ryhtyä vastaaviin toimenpiteisiin observatorion rakentamiseksi Kuuhun. Sehän on suojeltava kaikenlaisilta ulkoisilta vaikutuksilta.

Fesenkovin mielestä on tärkeätä tarkistaa, onko Kuussa pysyvää ilmakehää ja missä määrin raskaat kaasut, jotka syntyvät vulkaanisen toiminnan tuloksena, voivat säilyä Kuun vetovoimakentässä. Hän totesi, että jos inerttiset kaasut, esimerkiksi rkypton ja xenon, todella siirtyvät maan ilmakehään aurinkomyrskyjen johdosta, niitä on epäilemättä tavattavissa myös Kuun pinnalla. Tämä seikka olisi tärkeä saada tarkistetuksi.

Hienot naiset pitkine hiuksineen "maanpettureita"?

New York. — Tukkalaitteet, valetukat ja muut hiustuotteet ovat joutuneet kylmän sodan pyörteisiin.

Yhdysvaltain tulliviranomaiset ovat saaneet määräyksen torstaista lähtien pidättää kaikki ihmishiuksista valmistetut tukkalaitteet, mitkä tulevat Yhdistyneestä kuningaskunnasta Ranskasta, Belgiasta, Saksasta ja Italiasta.

Varastohuoneissa olevat hiussuortuvat ja hiuslaitteet, jotka aiheuttavat USA:n viranomaisten epäilyä, joko lähetetään takaisin Eurooppaan tai Yhdysvaltain hallitus ottaa ne haltuunsa.

Näytää siltä, että muodikkaat, pitkätukkaiset naiset ovat auttaneet "vihollista".

"Nyt on todettu, että tuntuva määrä kommunistisen Kiinan naisten hiuksia on käytetty tekotukkien (peruukkien) ja muuntapaisten tukkalaitteiden valmistamisessa, ja niitä on sitten lähetetty Yhdysvaltoihin edellämainituista maista", selittää USAn hallituksen tuloministeriön ulkomaisten omaisuuksien kontrollivirasto.

Yhdysvaltalaissäännöt kieltävät kaiketi "vapaakaupan" edistämiseksi, kaupankäynnin Kiinan kanssa. Tukkalaitteiden tuonti Hongkongista lopetettiin viime vuonna kun tuloministeriö sai tietoonsa, että siitä $15,000,000 erästä, minkä yhdysvaltalaisliikkeet maksoivat viime vuonna sieltä tuotetuista peruukeista, meni $6,000,000 Hongkongin kautta Kiinaan.

USA:n naiset eivät hallituksen tiedonantojen mukaan tuota riittävästi hiussuortuvia.

"Miksi amerikkalaisnaiset eivät tuota yhden vuoden aikana riittävästi hiuksia peruukkiteollisuuden yhden päivän tuotantoa varten, kysyi 5:nnen avennuen eräs peruukkiliikkeen johtaja Richard Hartwich.

Vapauden ja Liekin paperirahastoon $564

Kuluneen viikon aikana saapui Vapauden ja Liekin "paperivaunulasti-rahastoon" kaikkiaan 31 lahjoitusta, joiden ansiosta kertyi tähän tarkoitukseen todella kaunis rahasumma, kaikkiaan $564.57. Suurkiitos lahjoittajat!

Tähän komeaan yhteissummaan vaikutti myönteisesti se kun yksityislahjoitusten lisäksi saatiin järjestöelimien lahjoituksia, CSJ:n Long Laken osastolta, CSJ:n Sudburyn osastolta, sudburylaiselta sanomalehtikerholta ja sudburylaisilta naisilta sekä CSJ:n Port Arthurin, Timminsin ja Toronton osastoilta. Suurkiitos järjestötoverit.

Lahjoituksia sanomalehtipaperirahastoon on saatu seuraavasti:

William Kallela, Sault Ste. Marie, Ont.	$ 4.00
Impi ja Frank Tommila, Sudbury, Ont.	2.00
CSJ:n Long Laken osasto	15.00
Sudburyn Naiset, Sudbury, Ont.	20.00
Elisa Salonen, Edmonton, Alta	5.00
CSJ:n Sudburyn osasto, Sudbury, Ont.	200.00
Sanomalehtikerho, Sudbury, Ont.	55.57
CSJ:n Port Arthurin osasto	20.00
CSJ:n Timminsin osasto	100.00
CSJ:n Toronton osasto	71.00
Alina ja Wm. Eklund, Sudbury, Ont.	5.00
Lempi ja Eino Mäki, Sudbury, Ont.	10.00
Lyyli ja Jussi Pärssinen, Sudbury, Ont.	2.00
Irja ja Aatu Koivula, Sudbury, Ont.	5.00
Ystävä, Sudbury, Ont.	5.00
Joan ja Karl Palomäki, Sudbury, Ont.	5.00
Anita ja Vilho Kotila, Sudbury, Ont.	2.00
Harold Huhtanen, Sudbury, Ont.	2.00
Tauno Lattunen, Sudbury, Ont.	2.00
Martin Kivari, Sudbury, Ont.	1.00
Helmi ja Olavi Lindroos, Sudbury, Ont.	2.00
Senja ja Edwin Suksi, Sudbury, Ont.	10.00
Rauha ja Aimo Mäki, Sudbury, Ont.	5.00
W. Wayrynen, R. R. 3, Port Arthur, Ont.	2.00
A. T. Hill, Port Arthur, Ont.	3.00
Tyyne Sillman, Port Arthur, Ont.	5.00
Hilda Erkkilä, Port Arthur, Ont.	1.00
Sam Pukkala, Port Arthur, Ont.	2.00
K. Honkimaa, Port Arthur, Ont.	1.00
A. Aho, Port Arthur, Ont.	1.00
Mike Menn, Port Arthur, Ont.	1.00
Yhteensä	$564.57

Kommunistivaino L-Saksassa jatkuu

Bonn. — Länsi-Saksassa jatkuu kampanja Bonnin hallituksen noin 10 vuotta sitten kieltämää kommunistista puoluetta vastaan. Asuntoministeri Lück on viime aikoina muutamia kertoja kehottanut "tehostamaan kommunisminvastaista taistelua" ja nyt on kommunisminvastaiseen kampanjaan liittynyt myös oikeusministeri Jäger.

Ministeri Jäger, joka on tullut kuuluisaksi Francon ja Salazarin hallitusta tukevista useista lausunnoistaan, on radioasema Deutshlandfunkin välittämässä julkilausumassa korostanut, että "Saksan kommunistista puoluetta ei tulla sallimaan liittotasavallassa".

Jäger antoi ymmärtää, että Länsi-Saksan hallitus pitää perustuslaki oikeuden 'päätöksen peruuttamista' mahdollisena vain Bonnin ehdoilla, joista tärkein on DDR:n yhdistäminen Länsi-Saksan valtioon.

Bonnin taantumus pyrkii laajentamaan Saksan kommunistiseen puolueeseen kohdistettua vainoa niin paljon kuin mahdollista. Äskettäin järjestettiin Saarbrückenissä Länsi-Saksan osavaltioiden sisäasiainministereiden kokous. Lehtitietojen mukaan tässä neuvottelussa käsiteltiin ensi sijassa kysymystä yhtenäisistä menetelmistä Saksan kommunistisen puolueen kannattajien viime aikoina voimistunutta toimintaa vastaan.

Indira Gandhi menestyspuhuja

Tinsukia, Assam. — Kaksitoista ihmisiä tallattiin kuoliaaksi eräällä kapealla tiellä syntyneessä tungoksessa Intian pääministerin Indira Gandhin puhetilaisuuden jälkeen Tinsukiassa Assamissa lauantai-iltana.

28 ihmistä menetti lisäksi tajuntansa tungoksessa.

Vakoilupidätyksiä Budapestissa

Budapest. — Unkarin viranomaiset ovat pidättäneet kaksi Budapestissa asuvaa henkilöä, lakitieteen tohtori Lehel Egedyn ja lääketieteen dosentin Elemer Egedyn, jotka useilla länteen tekemillään matkoilla ovat luovuttaneet USA:n tiedustelupalvelulle salaisina pidettäviä tietoja Unkarin kansantasavallasta. Uutistoimisto MTI:n antamien tietojen mukaan he olivat saaneet asianmukaisen valmennuksen ja saivat varoja vakoilutoimintaansa varten. Vakoilutietonsa he luovuttivat aineellisesta palkkiosta.

Aiotteko lentää koti-Suomeen? Lentäkää meillä. Me lennämme "vanhaan maahan" joka päivä.

SAS järjestää matkanne Suomeen ja perillä kätevämmin kuin yksikään toinen lentoyhtiö.

Suomessa pystymme järjestämään teille jatkoyhteydet Finnairin kautta käytännöllisesti katsottuna jokaiseen kaupunkiin, joka on tarpeeksi suuri omatakseen lentokentän.

Me lennämme myöskin Kööpenhaminaan, Osloon, Bergeniin ja Tukholmaan. Koneemme lähtevät New Yorkista, Chicagosta, Los Angelesista, Montrealista ja Anchoragesta.

Kaikilla lennoilla käytämme Royal Viking Jettejä jotta matkanne olisi miellyttävä ja joutuisa. Kauttaaltaan skandinaavinen palveluhenkilökuntamme tekee olonne kotoisaksi kohta koneeseen astuttuanne.

Käykää matkailuasiamiehenne luona ja kertokaa minne haluatte lentää. Hän hoitaa kaikki yksityiskohdat järjestykseen jättäen vain nautinnon teidän huoleksenne.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM

Dominion Square Bldg., 1010 St. Catherine St., W.,
Montreal, Quebec — Tel: 861-8315
244 Bay Street, Toronto, Ont. — Tel: 362-5228
211 Portage Avenue, Winnipeg, Man. — Tel. 943-0673

(12—26)

TILATKAA VAPAUS!

Omnibus-kirjojen kolme suurteosta

MAUPASSANTIN PARHAAT

306 SIVUA — HINTA SID. $4.50

Maupassantin parhaat sisältää kaksikymmentäkaksi novellia, jotka kuuluvat mestarin parhaimmistoon: Huviretki, ystävykset, seikkailu Pariisissa, pelkuri, neiti Fifi, Marroca, hullu, palvelustytön tarina, merkki, pierrot, kevät, rouva Parise, Rosalie Prudent, tuo sikamainen Marin, Martinin tyttö, anteeksianto, Simonin isä, ovi, kunniamerkki, vuokraemäntä, Andren vaiva, halko, sijainen; kärpänen, rouva Hussonin ruusupoika, isä Amable, satama ja sateenvarjo.

AIKAMME MESTARIKERTOJIA

318 SIVUA — HINTA SID. $4.50

Ruotsin Akatemian vuosittain jakamasta Nobelin kirjallisuuspalkinnosta on muodostunut eräänlainen kirjallisuuden korkein mittapuu. Valitsijoiden tehtävä on epäilemättä vaikea ja epäkiitollinen. Niiden runsaan kuuden vuosikymmenen aikana, jolloin tätä tunnustuspalkintoa on jaettu, onkin syystä tai toisesta useita aikamme merkittäviä kirjailijoita unohdettu tai jätetty syrjään. Tähän Omnibus-sarjaan on valittu [illegible] tujen — olisi tämän kunnian ansainnut. Kirjailijat esiintyvät valikoimassa kuolinvuotensa mukaisessa järjestyksessä: Zola, Tsehov, Tolstoi, Twain, Strinberg, James, Proust, Mansfield, Conrad, Kafka, Lawrence, Gorki, Joyce, Woolf, Musil, Dreiser, Andersen-Nexö, Brecht, Kazantzakin ja Blixen.

KAIKKIEN AIKOJEN RAKKAUS

322 SIVUA — HINTA SID. $4.50

on perin epäsovinnainen rakkauskertomusten valikoima. Sen kirjoittajat ovat tutkineet rakkauden arvoitusta eri aikoina ja erilaisissa elämänympäristöissä. Kirjoittajien joukossa on sellaisia rakkauden mestarikuvaajia kuin Guy de Maupassant, Colette, Anton Tsehov, D. H. Lawrence, Thomas Mann, Wolfgang Borchert, Halldor Laxnes ja Mika Waltari. Tässä valikoimassa avautuu vivahteikkaita näkymiä rakkauden aina uuteen ja elävään maailmaan.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

100 Elm St. West — P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

KIITOS

Sydämellisesti kiitämme kaikkia hyviä ystäviämme siitä tosiyllätyksestä jonka järjestitte meille Suomiranta-haalilla aviolliittomme johdosta tammikuun 22 pnä 1966.

Erikoisesti kiitämme niistä arvokkaista ja käytännöllisistä lahjoista jotka saimme vastaanottaa.

Suurkiitos teille, mrs. A. Lambert, mrs. Vesterlund ja mrs. Raimo Kotila, yllätyksen järjestämisestä ja lahjan keräämisestä. Monet kiitokset illan emännille hyvästä tarjoilusta.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistamme,

LINDA JA SAMUEL LAHTI

609 Lorne St. South — Sudbury, Ontario

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Melody Orkesterin Valentine kabaree tanssit Finnish haalilla Helmikuun 12 päivänä.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

CSJn Sudburyn osaston vuosikokous Finnish haalilla sunnuntaina, helmikuun 13 pnä, kello 1 ip.

Savel kuoron hyvä päivällistilaisuus Finnish haalilla, sunnuntaina, helmikuun 20 pnä.

Naistenkerhon kokous Finnish haalilla maanantaina, helmikuun 14 pnä, kello 7.30 ip. Tärkeitä asioita. Kaikki varmasti mukaan.

Kuoron ja orkesterin yhteiset harjoitukset tiistaina, helmikuun 15 päivänä, kello 7.30 ip. Kuoron harjoituksia ei pidetä keskiviikkona, 16 pnä.

Beaver Laken osasto kiittää

CSJn Beaver Laken osasto tahtoo lausua toverillisimmat kiitoksensa Hilda Tuorille Sudburysta joka lahjoitti kirjoja lainakirjastoomme. Vielä kerran kiitos. Käyttäkää kirjastoa hyväksenne lukemalla hyviä kirjoja. — N.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

VAPAA ALUSTAN RUISKUTUS
jokaisesta maalaus- tai korityöstä
LUOTETTAVA TYÖ
Toby's Body Shop
Puhelin 692-4950 Black Lake Rd.
Waters Township Ontario
(EI F-26)

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
85 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

KAUNIITA KUKKIA KUKKAKIMPPUJA KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

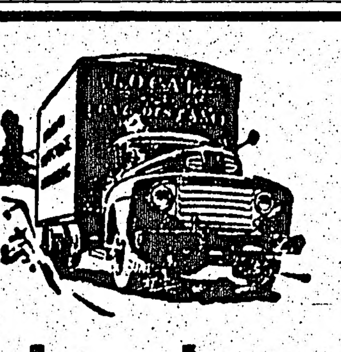

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Ilot irti kabaretissa

Ilot irti elämästä, sanovat Melody-orkesterin jäsenet, jotka katsovat, että elämä on aivan liian lyhyt murjottelua ja torailua varten.

Tässä mielessä ovat orkesterilaiset järjestäneet Finnish haalille kabarettitanssit, missä unohdetaan hetkiseksi arkiset huolet ja aherrukset. Sisäänpääsy, sisältyen siihen hyvä silli- ja perunalaatikkoateria, on vain $1.25 hengeltä. Tarjoilu alkaa kello 8 ja tanssi kello 9 illalla. Näissä kemuissa on taatusti hauskaa kaikille, jotka haluavat hauskan illan viettää. Tervetuloa, sanovat orkesterilaiset.

John Ollila kuoli viime torstaina

Pitemmän aikaa sairastellut John Ollila, Wahnapitaesta, kuoli Sudburyn Memorial sairaalassa torstaiaamuna, helmikuun 10 pnä. Hän oli 83 vuoden ikäinen.

Noin kolmekymmentä vuotta Sudburyn seudulla asunut Ollila oli syntynyt Yrjäälän kylässä, Laihialla, Suomessa ja tullut Cobaltiin, Ontarioon vuonna 1912. Hänellä ei tiedetä olevan ketään omaisia Canadassa.

Ollila haudataan Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan lauantaina, helmikuun 12 pnä kello 11 ip. Pastori P. Heinilä suorittaa hautausseremonian.

Suoja ja sadesää Sudburyn alueella

Vaikka murmeli näkikin varjonsa helmikuun toisen päivän auringonpaisteessa, minkä pitäisi vanhojen tarujen mukaan tietämän vielä kuusi viikkoa kestävää kovaa talvea, täällä Sudburyn seudulla on tällä viikolla vallinnut sellainen sade- ja suojasää, että lumet ovat kokonaan sulaneet ainakin kaupungin läheisyydessä olevien järvien jäältä sekä valtamaantieltä ja suurimmalta osalta kaupungin kaduiltakin.

Säätiedoituksissa kerrottiin kuitenkin torstai-iltana, että kevättä ei sittenkään vielä tule, sillä ilma on kylmenemässä ja torstai-iltaisen sateen pitäisi muuttuman perjantai-iltana lumipyryksi. Suurin huoli tällaisen suojasään aikana onkin siitä, että se ei voi kestää talvisydämenä pitkää aikaa. Edessä on melko varmasti vielä navakoita pakkasia ja kovia lumipyryjä. Mainittakoon kuitenkin, että keskiviikkona ja torstaina nousivat lämpömittarien elohopeat paljon jäätymispisteen yläpuolelle, eivätkä "yöhallatkaan" ole olleet kiusana tämän keskitalven suojan aikana.

Maailman väkiluku 3308 milj.

Washington. — Maailman asukasluku nousi 3,308 miljoonaan viime vuoden puolivälissä, ilmoitti väestötoimisto Washingtonisso.

Jos väestö kasvaa nykyistä vauhtia, vuoteen 2,000 mennessä maailmassa on 7,000 miljoonaa asukasta.

Väestön kasvu on suurin latinalaisessa Amerikassa, sen jälkeen Afrikassa ja Aasiassa.

Seitsemän kahdeksasosaa maailman väestönkasvusta seuraavan 35 vuoden aikana tapahtuu Aasian, Afrikan ja latinalaisen Amerikan kehitysmaissa, sanoo toimisto katsauksessaan.

Syntyväisyystilastossa sanotaan, ettei mikään kehitysmaa ole vielä pystynyt vähentämään perinteellisesti suurta syntyvyyttä.

Tilatkaa Vapaus!

Asiamiesten ja Naisten Viirin tilaajien huomioon!

Naisten Viirin kustantaja, Työmies Society ilmoittaa, että lehden tilaushintoja on korotettu syyskuun 1 päivä.

Naisten Viirin uudet tilaushinnat Canadaan tilattuna ovat Canadan rahassa seuraavat:

1 vuosikerta $5.95
6 kuukautta $3.25

Tilauksia täällä vastaan ottavat Vapauden ja Liekin asiamiehet tai voi tilata osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED
Box 69 Sudbury, Ont.

Tuntematon sotilas oopperaksikin

Helsinki. — Suomen Kansallisooppera on tilannut säveltäjä Tauno Pylkkäseltä oopperan, joka perustuu Väinö Linnan romaaniin Tuntematon sotilas. Tarkoituksena on saada ooppera valmiiksi vuoden 1967 joulukuuksi, jolloin vietetään maamme itsenäisyyden 50-vuotisjuhlia.

Maisteri Pylkkänen laatii myös libreton yhteistyössä Edvin Laineen kanssa, joka on ohjannut romaanin filmatisoinnin sekä näyttämösovituksen Pyynikin Kesäteatterissa Tampereella jo kuuden vuoden ajan. Edvin Laine tulee myös ohjaamaan oopperaesityksen.

— Tällaisessa työssä täytyy ehdottomasti luopua sovinnaisesta vanhasta oopperatyylistä — eihän Tuntemattoman sotapoikia voi panna laulamaan aarioita. On löydettävä aivan uudenlainen näyttämöllinen muoto korosti säveltäjä Pylkkänen. Hän sanoi suunnittelevansa kertovaa episodioopperaa, jossa siirrytään nopeasti kuvaelmasta toiseen ja laajennetaan kiitollisia kohtauksia. Mukaan tulee paljon sellaista, mitä Pyynikillä ei olla nähty, paljon täytyy toisaalta karsia näyttämöversiosta.

— Olen ollut kiinnostunut oopperan säveltämisestä Tuntemattomasta sotilaasta siitä lähtien, kun se ilmestyi (v. (1954) ja varsinkin ensimmäisten näyttämöesitysten jälkeen, mutta noihin aikoihin pidin työtä ylivoimaisen vaikeana. Mutta kun Kansallisoopperan hallitus ja pääjohtaja Alfons Almi suorastaan tilasivat sen minulta vuoden vaihteessa, olen uudelleen syventynyt mahdollisuuksien tutkimiseen. Pidän tehtävää edelleen vaikeana, mutta erittäin mielenkiintoisena. Sitä paitsi aikaa on ainakin vuosi liian vähän, joten on mahdotonta antaa tässä vaiheessa lopullista sitovaa lupausta valmistumisesta, sanoi säveltäjä.

Pylkkänen on jo käynyt itsensä Väinö Linnan kanssa kirjeenvaihtoa monista periaatteellisista asiaan liittyvistä kysymyksistä. Laine tekee librettoon ikään kuin raakakopioehdotuksen, jonka pohjalta tekstit sitten muokataan.

Tauno Pylkkänen on aikaisemmin säveltänyt useita oopperoita, mm. Mare ja hänen poikansa, Batsheba Saarenmaalla, Simo Hurtta, Opri ja Oleksi ja Ikaros sekä radio-oopperan Sudenmorsian.

Hän on toiminut Suomen Kansallisoopperan taiteellisena johtajana vuodesta 1960 ja valmistelee parhaillaan laitoksena historiikkia.

Moskova. — Neuvostoviranomaisten ilmoitetaan myöntäneen maastapoistumisluvan neuvostoliittolaiselle kirjailijalle Valeri Tarsisille, joka on julkaissut ulkomailla Neuvostoliiton vastaisia kirjoja.

Tarsis, joka on julkaissut teoksiaan sekä omalla nimellään että salanimillä, on vahvistanut aikovansa matkustaa Englantiin Leicesterin yliopiston kutsumana.

Oshawan lakko päättyi työväen suurvoittoon

(Jatkoa sivulta 1)

nellä dollarilla viikossa. Yhtiö tarjosi ennen lakon alkamista kahdessa osassa $15 korotusta 2.5 vuoden sopimuksen perusteella niin, että työläiset olisivat saaneet ensiksi $5 ja sitten $10 korotuksen. Sitkeänä neuvottelupalana oli se kun yhtiö olisi halunnut myöntää joillekin korkeampipalkkaisille halvemman korotuksen kuin pienempipalkkaisille. Työläiset pitivät kuitenkin kiinni siitä, ja voittivat sen, että kaikille on maksettu dollarimääräisesti samanlainen palkankorotus.

Sopimukseen sisältyy kohta, mikä antaa työläisille turvan automatisoinnin aiheuttamaa työvähennystä vastaan. Tämän kohdan mukaan yhtiön tulee ilmoittaa työvoimaa vähentävistä uudistuksista kolme kuukautta ennen niiden täytäntöön tuloa ja varata asianomaisille työläisille mahdollisuuden uuden ammatin harjoitteluun ja siis toisella työalalle siirtymiseen.

Ammattiyhdistysliike joutui tämän lakon yhteydessä käyttämään päävoimansa työnantajia suosivia estetuomioita vastaan. Sopimuksen allekirjoittamisesta huolimatta taistelun tämä puoli tulee jatkumaan edelleen. Perjantaiaamuna pidettiin ammattiyhdistysliikkeen noin 40 paikallisen johtohenkilön kokous, missä keskusteltiin siitä, miten voidaan työväenliike vapauttaa estetuomiomenetelmien kahleista.

Kirkko ja kommunismi

Helsinki. — Keskustelu Rooman kirkon kanssa ja kysymys kommunismin suhteesta uskontoon ovat monissa luterilaisessa kirkossa tällä hetkellä ajankohtaisia, kertoi arkkipiispa Martti Simojoki palatessaan sunnuntai-iltana Genevestä luterilaisen maailmanliiton johtajakokouksesta.

Kommunismin ja kristinuskon edustajien keskustelu näyttää olevan siirtymässä uuteen vaiheeseen, sillä kommunistien uskonnonvastaiset näytteet ovat osoittautuneet vanhentuneiksi. Niimpä kommunistisissa maissa etsitään uusia perusteluja ateismille ja siinä tarkoituksessa eräihin yliopistoihin on perustettu uusia ateismin oppituolia. Tämä kutsuu myös luterilaisia kirkkoja entistä paremmin perehtymään kommunismin teoriaan ja näin parhaillaan tapahtuukin.

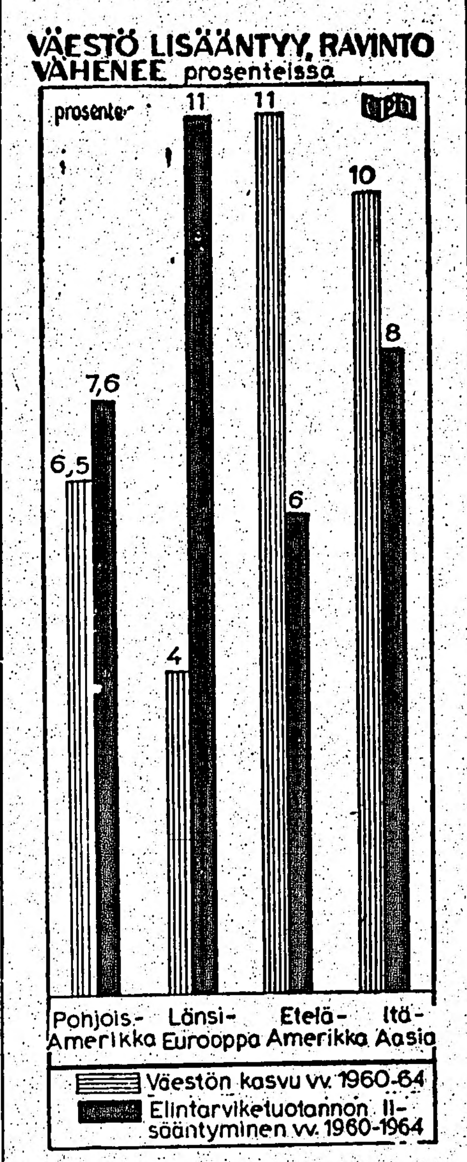

ENEMMÄN SUITA KUIN SUUHUNPANTAVAA

FOA:n, eli YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön laskelmien mukaan tulevat lähimmät 35 vuotta olemaan kriitillinen ajanjakso maailmassa. Ero kehittyneiden ja alikehittyneiden maiden välillä kasvaa jatkuvasti. Viimeksikuluneiden viiden vuoden aikana ei alikehittyneiden maiden elintarviketuotanto ole läheskään pystynyt seuraamaan väestön lisääntymistä, kts, taulukkoa. Länsi-Euroopan ja Pohjois-Amerikan teollistuneissa maissa sen sijaan elintarvikkeiden tuotannon lisäys on ollut voimakkaampaa kuin asukasluvun kasvu. Näiden lukujen kehitys tulevien vuosien aikana tulee olemaan erittäin merkitsevä kook ihmiskunnan hismerkitsevä koko ihmiskunnan hismaat lisäämään elintarvikkeiden tuotantoaan kylliksi voidakseen ruokkia miljoonat nälkäiset suut. Ei ainoastaan maatalouden tuotantoa ole lisättävä, vaan lisäksi on kiinnitettävä huomio väestönkasvun sekä teollisuuden kehittämiseen.

Sairaalajonoja Englannissakin

Lontoo. — Englannin terveydenhoitoministeri Robinson valmistelee parhaillaan uutta sairaalaohjelmaa. Kuitenkin sen toteuttamiseen menee vielä vuosia, kun sairaanhoitojärjestelmä maassa vaatisi pikaisia toimenpiteitä, kirjoittaa Daily Sketch-lehti. Lehti arvostelee kärkevästi nykyistä tilannetta Englannin sairaanhoitoalalla.

Englannissa odottaa noin puoli miljoonaa potilasta pääsyä sairaalahoitoon ja joidenkin on odotettava jopa seitsemän vuotta ennen kuin pääsevät leikkaukseen, toteaa Daily Sketch, joka on suorittanut tutkimuksia maan sairaaloissa.

— Paradoksilta vaikuttaa, että v. 1964 sairaalasijojen lukumäärä sairaaloissa oli 5,000 alhaisempi kuin vuonna 1953. Lehti syyttää tästä tilanteesta ensi sijassa hallitusta, joka järjestelmällisesti supistaa terveydenhoidon määrärahoja. Nyt ovat lääkärit ylikuormitettuja eikä heidän palkkojaan voida kuitenkaan pitää kadehdittavina. Ei liene sattuma, että vuonna 1964 Englannista muutti ulkomaille 900 lääkäriä ja 3,000 sairaanhoitajatarta, huomauttaa lehti.

Luminietokset, joista toiset miltei asuintalojen korkuisia, eristivät tämän farmitalon täydellisesti muusta maailmasta Amsterdamin lähettyvillä N.Y. osavaltiossa Yhdysvalloissa. Tämä ilmasta otettu valokuva antaa dramaattisen korostuksen tien yli kasaantuneiden nietosten syvyydelle.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Jaloille säännöllistä hoitoa

Hyvät jalat merkitsevät melkein aina samaa kuin kauniit jalat. Monet tietävät katkerasta kokemuksesta, miten pian jalkojen iho kovettuu ja tulee araksi, jos ne jäävät hoitamatta. Ja eikö asia ole niin, että olemme usein taipuvaisia unohtamaan niiden hoidon talvella? Monien jalat kaipaavat aivan varmasti juuri tähän vuodenaikaan perusteellista käsittelyä jalkaviilalla ja rasvaisella voiteella. Mikäli jalat ovat hyvin huonossa kunnossa, silloin on suositeltavaa käydä jalkahoitoklinikalla saamassa alustava käsittely jota sitten voidaan jatkaa kotona kerran viikossa. Sillä tavoin jalat ovat aina kauniit ja hyvässä kunnossa, seikka jolla on suuri merkitys tavallisessa arkisessa elämässä.

Jalkoja kylvetetään siis kerran viikossa lämpimässä vedessä, johon on lisätty kourallinen karkeata suolaa tai jalkakylpysuolaa. Niitä pidetään vedessä parikymmentä minuuttia ja sen ajan ei tarvitse mennä hukkaan, sillä samalla voidaan sopivasti hoitaa käsiä ja kynsiä. Jos aika ei tunnu riittävän kaikenlaiseen kauneudenhoitoon, silloin on ainakin järkiperäisintä koota kaikki eri käsittelyt yhdeksi kerraksi. Aluksi voidaan esim. pestä hiukset, jotka kuivuvat muiden kauneuskäsittelyiden edistyessä. Väliin voidaan mahdollisesti sovittaa myös kasvonaamio. Kun kaikki tämä on tullut tavaksi, voidaan parissa tunnissa ehtiä uskomattoman paljon. Mutta siinä tapauksessa tulee kaikkien välttämättömien aineiden ja välineiden myös olla käden ulottuvilla.

Takaisin jalkoihin. Ne kuivataan huolellisesti froteepyyheliinalla. Älä unohda varpaiden välistä ohutta ihoa. Ota sitten hyvä, iso jalkaviila, osta tarpeen vaatiessa uusi, sillä se ei maksa paljon. Viilalla poistetaan kova iho kantapäistä ja jalkapohjista, ison ja pikkuvarpaan reunoista, joita kengät usein kalvavat. Leikkaa varpaankynnet suoraan ja tasoita reunat smirkeliviilalla. Kiedo kynsipuikon päähän vanua, joka on kastettu vetysuperoksidiin tai kynnenreunusveteen, ja kasta sillä kynnenreunukset ja -aluset. Vähän ajan kuluttua voidaan kuolleet ihosolut poistaa terävällä kynsipuikolla. Loput poistetaan harjalla ja saippualla. Seuraava kohta ohjelmassa on rasvaisen voiteen hierominen (lanoliinipitoisen) jalkoihin — on usein hämmästyttävää nähdä, miten paljon sitä imeytyy ihoon heti ja tämän jälkeen kynnenreunukset painetaan varovaisesti alas puisella kynsipuikolla. Vedä sitten nilkkasukat jalkaan ja mene levolle hyvällä omallatunnolla.

* * *

Hyvä hoito pidentää ikää

Neuleasut ovat saavuttaneet kasvavaa suosiota etenkin lasten ja nuorison huolettomina arkiasuina. Villaisen puseron tai minkä hyvänsä villaisen vaatteen pesu vain on aina aiheuttanut oman pulmansa ja epäilyksensä: entä jos asu menee pilalle venyy, vanuu tai kutistuu? Haalealla vedellä, villalle tarkoitetuilla pesuaineilla ja erinomaisella huolella päästään villavaatteenkin pesussa hyviin tuloksiin, mutta nyt on kehitetty villan ja teryleenin yhdistelmästä lanka, josta valmistetut vaatteet sietävät jopa konepesun. Terullet-lanka on kehitetty norjalaisessa tehtaassa vuosien kokeilujen tuloksena ja uusi lanka sisältää 55% teryleneä ja 45% villaa. Kahden vuoden aikana suoritetuissa kokeiluissa on todettu, että Terullet-langasta valmistettuja neulevaatteita voidaan pestä pesukoneessa, lingota ja ripustaa vaatepuulle kuivumaan — asun ulkonäkö ei muutu, vaan lanka tulee pesussa entistä pehmeämmäksi, Värit ovat pitäviä ja valkoinen Terullet-lanka ei kellastu.

Pesu onnistuu parhaiten, jos käännätte neulevaatteen nurin ennen koneeseen panoa, käytätte alkaalittomia pesuaineita ja haaleaa vettä, ripustatte neuleen kuivumaan nuoralle ja tangolle siten kun siitä ei enää valu runsaasti vettä.

* * *

Lihan kanssa tarjottavaksi

OMENAA JA KAALIA

Omenaa ei pidä käyttää vain jälkiruokiin, sillä omena sopi paitsi salaatteihin erinomaisesti myös kaalin kera lämpimään ruokaan. Omena-kaalipata saadaan aikaan siten, että kaali leikataan suikaleiksi käristetään rasvassa ja haudeliemeksi pannaan vähän kuutiolihalientä. Kun kaali on puolikypsää, lisätään lohkoiksi leikatut omenat. Kypsään ruokaan voidaan lisätä puolukkahiloakin, jos halutaan ruokaan hapahko maku.

RANSKALAISET PORKKANAT

ovat oikeata herkkusuitten ruokaa, mutta halpana se sopii kenen tahansa ruokapöytään vaihteluksi. Porkkanat kiehautetaan suolatussa vedessä. Vesi kaadetaan pois ja kattilaan lisätään voita, hiukan suolaa, valkopippuria, muskottipähkinää ja vähän lihalientä, keitetään hiljaisella tulella Kypsiin porkkanoihin lisätään kerma ja ruoan annetaan seistä hetken aikaa liedon reunalla.

Leivinsooda sammuttaa tulen

Tulipalo autossa voi olla yleisempi kuin keittiössä. Sen voi aiheuttaa huono langoitus, vuotava polttoainesäiliö tai sen johto ja kuumenneet jarrut sytyttäen rasvan tai öljyn. Myöskin tulipalo voi syttyä yhteenajosta.

U. S:n valtioidenvälisen kauppatoimikunnan tietojen mukaan, sen autopalokokemuksista johtuu noin 60 prosenttia yhteentörmäyksistä, moni niistä auton takaosaan sattuneista vahingoittaen polttoainesäiliötä.

Tulipaloasiantuntijat kehoittavat kaikkia autoilijoita varaamaan autonsa kaupallisen palonsammutuslaitteen tai toisena varokeinona pitämään autossaan helposti saatavana leivinsoodarasiaa. Mahdollisen tulipalon alkaessa kone on sammutettava, kaikkien on poistuttava autosta, on pyydettävä kutsumaan palokunta ja sitten ruvettava paloa sammuttamaan soodalla. Monasti tuli saadaan sillä sammumaan ja vältytään ehkä suuriltakin vahingoilta.

Afrikka vaatii paikaansa ILO:ssa

Accra. — Afrikan maiden työministereiden neljäs istuntokausi päätti työskentelynsä Accrassa. Kokoukseen osallistui valtuutettuja 26 Afrikan yhtenäisyysjärjestön OAU:n jäsenmaasta.

Kansainvälisen työjärjestön ILO:n toimintaa käsitellessään kokous totesi, että Afrikan maiden edustajat muodostavat yhden kolmanneksen mainitun järjestön jäsenmaista, mutta niillä on ainoastaan yksi kahdeksasosa työjärjestön johtoelimistä hallussaan.

Konferenssi päätti yksimielisesti ehdottaa kansainväliselle työjärjestölle johtoelimien valintaa koskevien periaatteiden muuttamista siten, että johtopaikat täytetään vaaleilla. Konferenssi esitti vastaavien muutosten tekemistä myös kansainvälisen työjärjestön rakenteeseen ja sääntöihin.

Konferenssin osanottajat päättivät esittää kansainväliselle työjärjestölle Afrikan maille annettavaa teknillistä apua palvelevan erikoisrahaston perustamista.

Seuraava Afrikan maiden työministerien konferenssin kokouspidetään Nairobissa ensi vuoden helmikuussa.

Simcan myynti joka viikko — palautuspäivä keskiviikko.

JÄÄKAIROJA SAATAVANA
Kuuluisa suomalainen kierremalli, tekee 6½" reiän. Hinta $7.00, kantopussi mukaan.
Tilaukset:
PAUL MANNINEN
327 Lippincott St., Toornto 4
puhelin LE 5-0303;
V. KANGAS
222-7142
(29—12)

KYSYKÄÄ 'PAKETOIDUISTA' VAKUUTUKSISTA
säästätte vakuutusmaksuissa
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
PENTTI PENTTILÄ Kotiin 675-2941
Konttori 675-6427
125 Durham St. S. yläkerta Sudbury, Ontario

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —
O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)
697 Bay St., Toronto 2-B, Ont.
O. NUMMINEN kotiin HI 4-3356
Toimistopuh. EM. 6-8586
HELEN HIRVONEN kotiin WA 3-4378